

I. DISPOSICIÓN XERAIS

MINISTERIO PARA A TRANSICIÓN ECOLÓXICA E O RETO DEMOGRÁFICO

17278 *Real decreto 1183/2020, do 29 de decembro, de acceso e conexión ás redes de transporte e distribución de enerxía eléctrica.*

I

A Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, no seu artigo 33 regula, con carácter xeral, o acceso e a conexión ás redes e define os conceptos de dereito de acceso, dereito de conexión, permiso de acceso e permiso de conexión. Así, por dereito de acceso entenderase o dereito de uso da rede nunhas condicións legal ou regulamentariamente determinadas e por dereito de conexión a un punto da rede, o dereito dun suxeito a acoplarse electricamente a un punto concreto da rede nunhas condicións determinadas.

Ben que transcorreran varios anos desde a súa promulgación, o desenvolvemento regulamentario do referido artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, ata este momento aínda non se producira. Isto supón, de acordo co establecido na disposición transitoria décimo primeira da citada Lei 24/2013, do 26 de decembro, que, ata a aprobación deste real decreto, o artigo 33 relativo ao acceso e conexión non era de aplicación.

Esta situación determina que siga sendo de aplicación o réxime transitorio configurado polas disposicións transitorias sétima, oitava e décimo primeira da citada Lei 24/2013, do 26 de decembro. Estas disposicións transitorias, aplicadas de maneira conxunta, determinan que en canto se desenvolve o artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, o acceso e a conexión se rexen pola anterior Lei 54/1997, do 27 de novembro, do sector eléctrico, e a súa normativa de desenvolvemento aprobada polo Goberno. As ditas normas prevían unha vixencia indefinida dos permisos, fronte aos cinco anos establecidos con carácter xeral polo punto oitavo do artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

O Real decreto lei 1/2019, do 11 de xaneiro, de medidas urxentes para adecuar as competencias da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia ás exigencias derivadas do dereito da Unión Europea, en relación coas directivas 2009/72/CE e 2009/73/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 13 de xullo de 2009, sobre normas comúns para o mercado interior da electricidade e do gas natural, levou a cabo unha reorganización competencial en relación co acceso e coa conexión ás redes eléctricas de tal forma que lle corresponde ao Goberno aprobar, mediante real decreto do Consello de Ministros, os criterios e procedementos que a concesión de acceso e conexión deberá satisfacer para o cumprimento dos obxectivos de política enerxética e penetración de renovables; os criterios baixo os cales un suxeito lles poderá solicitar aos titulares e xestores das redes a modificación das condicións dos permisos de acceso e de conexión, incluídos os seus puntos de conexión, e os criterios obxectivos para a inclusión de límites á capacidade de conexión por nós co obxecto de garantir a seguridade da subministración.

Pola súa parte, de conformidade coa repartición competencial aprobada polo citado Real decreto lei 1/2019, do 11 de xaneiro, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia aprobará, mediante circular, a metodoloxía e as condicións de acceso e conexión, que comprenderá o contido das solicitudes e permisos, os criterios económicos, os criterios para a avaliación da capacidade, os motivos para a denegación, o contido mínimo dos contratos e a obriga de publicidade e transparencia da información relevante para o acceso e a conexión.

A este respecto, convén destacar o manifestado polo Consello de Estado no seu Ditame do 18 de xuño de 2020, relativo ao primeiro proxecto de circular de acceso, cando afirmaba que «En conclusión, de acordo co ordenamento legal vixente, a aprobación dun marco xeral regulador do procedemento de outorgamento dos permisos de acceso e

de conexión correspóndelle ao Goberno. A regulación que este estableza encontrará un límite no respecto á competencia da CNMC para regular os aspectos expresamente mencionados na habilitación legal correspondente».

O Real decreto lei 15/2018, do 5 de outubro, de medidas urxentes para a transición enerxética e a protección dos consumidores, incluíu na súa disposición adicional terceira diversas medidas para loitar contra a especulación nos dereitos de acceso e conexión nas instalacións de produción e incrementar a firmeza exigible aos proxectos. Entre estas medidas, esa disposición adicional introduciu a obrigación dos titulares de permisos de acceso e de conexión de adiantar unha parte dos custos de investimento daquelas infraestruturas de conexión que deben sufragar, pero que deben ser realizadas polo titular da rede, así como a obrigación de asinar, nun prazo determinado, un contrato de encargo de proxecto no cal se recollan os pagamentos adicionais aos importes adiantados. Así mesmo, este real decreto lei recolleu a obrigación dos titulares dos permisos de acceso e de conexión de acreditar fitos de avance nos proxectos vinculados aos trámites ambientais e administrativos, e estableceu que a concreción dos ditos fitos se realizaría mediante desenvolvemento regulamentario.

O recentemente aprobado Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, polo que se aproban medidas en materia de enerxía e noutros ámbitos para a reactivación económica, incluíu, entre as medidas en materia enerxética, algunhas destinadas á ordenación do acceso á rede. Así, co obxectivo de dar firmeza aos proxectos de xeración, entre estas medidas encóntrase o desenvolvemento con rango regulamentario dos fitos de avance de proxectos a que se refire a disposición adicional terceira do Real decreto lei 15/2018, do 5 de outubro, antes citada.

Así mesmo, e tamén co mesmo fin de dotar de firmeza os proxectos, o citado Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, modifica o Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica, e incorpora a este unha nova disposición adicional décimo cuarta e un anexo que regulan os criterios para a consideración dunha mesma instalación de xeración, para os efectos dos permisos de acceso e de conexión.

II

Ao abeiro das normas de rango legal anteriormente mencionadas, as cales configuran, en esencia, o marco legislativo dentro do cal se debe regular o acceso e a conexión ás redes de transporte e distribución de enerxía eléctrica, mediante este real decreto regúlanse aqueles aspectos relativos ao acceso e á conexión que se enmarcan no ámbito competencial do Goberno.

De acordo co anterior, este real decreto ten por obxecto establecer os principios e criterios en relación coa solicitude, tramitación e outorgamento dos permisos de acceso e de conexión ás redes de transporte e distribución de enerxía eléctrica que aplicarán a produtores, consumidores, titulares de instalacións de almacenamento e titulares e xestores das redes de transporte e distribución. Mediante estes criterios e principios dotarase de certeza e seguridade xurídica o marco normativo enerxético, preparándoo para o despregamento ordenado de enerxías renovables que se prevé que teña lugar nos vindeiros anos, ao tempo que se contribúe a eliminar ineficiencias e comportamentos especulativos que poñen en perigo a consecución de obxectivos de política enerxética.

En relación co anterior, este real decreto recolle a obrigación das novas instalacións de xeración, consumo, almacenamento, transporte e distribución de obter permisos de acceso e de conexión para poderen conectarse á rede. Así mesmo, no caso particular das instalacións de xeración de electricidade, recóllese a obrigación de iniciar un procedemento de obtención dos permisos de acceso e de conexión nos casos en que as ditas instalacións sexan modificadas de tal maneira que non poidan ser consideradas as mesmas, de conformidade cos criterios que ao respecto establece a disposición adicional décimo cuarta do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro.

Así mesmo, establécese que, con carácter xeral, o criterio de ordenación do outorgamento será o de prelación temporal, ben que, co fin de servir o impulso da penetración das enerxías renovables, se regula a excepción a este nos casos de hibridación de instalacións de xeración existentes e de concursos de capacidade de acceso en novos nós da rede de transporte ou naqueles nós onde se libere ou aflore capacidade de potencia.

O procedemento de obtención que establece este real decreto configúrase como un procedemento único para a obtención dos permisos de acceso e de conexión ás redes de transporte e distribución eléctricas, no cal o xestor da rede actúa como punto de contacto para o solicitante durante todo o procedemento, e iso con independencia de que o dito xestor sexa ou non o titular da rede onde se solicita a conexión. Non obstante, prevese unha excepción transitoria para aquelas instalacións que, no momento da entrada en vigor deste real decreto, non dispoñan de permiso de conexión, pero para as cales o seu titular xa solicitase ou obtívase o permiso de acceso ante o xestor de rede, caso en que a tramitación do permiso de conexión se fará co titular da rede en que solicitaron ou obtiveron o permiso de acceso.

O procedemento único que regula este real decreto ten uns prazos concretos, tanto para os solicitantes como para os titulares e xestores das redes, que dependen do nivel de tensión do punto da rede para o cal se solicitan o acceso e a conexión. Co fin de axilizar a tramitación para a obtención dos permisos no caso de consumidores e xeradores de pequena potencia, prevese a aplicación dun procedemento simplificado no cal os tempos se ven reducidos á metade.

De conformidade coa disposición adicional segunda do Real decreto lei 15/2018, do 5 de outubro, este real decreto exime de obter permisos de acceso e de conexión a determinadas instalacións de xeración de electricidade vinculadas ás modalidades de autoconsumo. Adicionalmente, fai extensiva esa excepción no caso de consumidores aos cales lles é de aplicación o artigo 25.1 do Real decreto 1048/2013, do 27 de decembro, polo que se establece a metodoloxía para o cálculo da retribución da actividade de distribución de enerxía eléctrica.

Este real decreto regula as causas de inadmisión das solicitudes de acceso e de conexión, que quedan limitadas á non presentación da información necesaria para poder tramitar a solicitude, a non acreditación de ter constituído as garantías económicas necesarias no caso de instalacións de xeración de electricidade e que, conforme a información pública que se mostre nas plataformas que deberán habilitar os xestores da rede, non exista capacidade. Así mesmo, en relación coa denegación das solicitudes de acceso e conexión, o real decreto recolle que as causas só poderán ser aquelas que estableza a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia no exercicio das competencias que lle atribúe a Lei 24/2013, do 26 de decembro, e establece que, en todos os casos, a denegación lle será comunicada ao solicitante de maneira motivada.

Por outra parte, este real decreto regula a obrigaición do titular da instalación de subscribir un contrato técnico de acceso co titular da rede a que se conecte, que rexerá as relacións técnicas entre ambos. No caso dos consumidores, ademais do contrato anterior, deberase formalizar o contrato de acceso co distribuidor correspondente que, no caso de conexión á rede de distribución, se poderá asinar de maneira conxunta xunto co contrato técnico de acceso.

III

O capítulo I recolle o obxecto e ámbito de aplicación da norma, así como as definicións de aplicación para os efectos previstos nela.

O capítulo II, pola súa parte, regula os aspectos xerais do procedemento de obtención dos permisos de acceso e conexión. En concreto, este capítulo concreta a obrigaición de obter os permisos, os criterios xerais do procedemento de tramitación, o criterio xeral para o outorgamento, as causas de inadmisión de solicitudes e as causas de denegación dos permisos.

O capítulo III recolle o detalle do procedemento xeral de outorgamento dos permisos de acceso e de conexión no relativo ao seu inicio, avaliación da solicitude, elaboración da proposta previa e prazos para a súa remisión, aceptación por parte do solicitante e emisión dos permisos.

O capítulo IV regula os aspectos relativos ao procedemento abreviado de obtención dos permisos de acceso e de conexión, como son as súas condicións e os casos en que este poderá ser aplicado, así como os casos concretos que estarán exentos de obter permisos de acceso e conexión.

O capítulo V regula a posibilidade de convocar, mediante orde da persoa titular do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, concursos para o outorgamento de permisos de acceso en nós concretos da rede de transporte para novas instalacións de xeración de enerxía eléctrica que utilicen fontes de enerxía primaria renovable, soas ou combinadas con instalacións de almacenamento, ou para novas instalacións de almacenamento. O real decreto limita a aplicabilidade desta medida a nós onde se libere ou aflore capacidade como consecuencia, entre outros, da caducidade de permisos de acceso por incumprimento de fitos administrativos a que se refire o artigo 1 do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, ou de cambios nos criterios técnicos que determinen a capacidade de acceso dispoñible na rede. Así mesmo, esta medida poderá ser aplicada en nós novos que se inclúan no plan de desenvolvemento da rede transporte como consecuencia dun novo proceso de planificación.

O capítulo VI regula algúns aspectos relativos aos contratos técnicos de acceso que deberán subscribir os titulares de permisos de acceso e de conexión, así como os relativos ao contrato de acceso que deberán formalizar os consumidores.

Por último, o capítulo VII regula as garantías económicas que se deberán constituír para poder tramitar a obtención de permisos de acceso e de conexión no caso de instalacións de xeración de electricidade. Así mesmo, régúlase a necesidade de realizar pagamentos como garantía, no caso de titulares de permisos de acceso e de conexión, cando sexa preciso realizar modificacións ou reforzos nas redes de transporte ou distribución que deban ser executadas polos titulares das ditas redes, pero sufragadas polos titulares dos permisos.

IV

O Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, estableceu a posibilidade de realizar proxectos de hibridación das instalacións de xeración existentes utilizando o mesmo punto de conexión e a capacidade de acceso xa concedida. Tal e como se recolle no seu preámbulo, esta medida contribuirá ao desenvolvemento rápido e eficiente dun gran número de proxectos renovables, optimizando a rede xa construída e minimizando o custo para os consumidores.

Ao abeiro do anterior, o capítulo VIII deste real decreto regula o procedemento para a solicitude e tramitación das condicións de acceso e conexión para a hibridación de instalacións de xeración de electricidade, e para a actualización, de ser o caso, dos permisos xa outorgados. Así mesmo, establécense, de ser o caso, os requisitos necesarios para discriminar a enerxía xerada que poida ser perceptora de réxime retributivo específico e os requisitos que deberán cumprir os novos módulos de xeración de electricidade que se incorporen á instalación existente.

V

O Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, polo que se regula a actividade de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos, na súa dicción anterior á entrada en vigor deste real decreto, recollía a obriga de designar un interlocutor único de nó que exercese a representación dos xeradores que quixesen acceder á rede de transporte ante o xestor e o titular da dita rede.

Mediante este real decreto elimínase a obrigaón anterior, de maneira que sexa o solicitante o que, mediante o procedemento único establecido nel, se relacione directamente co xestor da rede de transporte.

Non obstante, posto que no momento da entrada en vigor deste real decreto poden existir solicitudes pendentes de resolver que fosen presentadas a través dun interlocutor único de nó, este real decreto prevé un período transitorio para que, neses casos, os interlocutores únicos de nó sigan exercendo de maneira transitoria a función prevista para eles no Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, ata a finalización do procedemento de acceso e conexión.

VI

Co fin de promover un proceso de transición xusta, a disposición adicional vixésimo segunda da Lei 24/2013, do 26 de decembro, recolle a posibilidade de regular procedementos e establecer requisitos para a concesión da totalidade ou de parte da capacidade de acceso nos nós afectados polo peche de instalacións de enerxía térmica de carbón ou termonuclear ás novas instalacións de xeración a partir de fontes de enerxía renovables, nos cales, ademais dos requisitos técnicos e económicos, se ponderen os beneficios ambientais e sociais.

Para estes efectos, o Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, habilitou a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas para solicitarlle ao operador do sistema o cálculo da capacidade de acceso individualizada para unha serie de nós de transición xusta, que se recollen no seu anexo.

Posto que a concesión de nova capacidade de acceso nestes nós pode comprometer a capacidade que finalmente estea dispoñible para ser outorgada, en virtude da citada disposición adicional vixésimo segunda da Lei 24/2013, do 26 de decembro, comprometendo con iso os obxectivos de transición xusta, este real decreto establece que, de maneira transitoria, o xestor da rede de transporte non poderá admitir solicitudes para o outorgamento de capacidade de acceso nos nós a que se refire o anexo do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, ata que a persoa titular do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico regule e se resolvan os procedementos a que se refire a citada disposición adicional vixésimo segunda da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

VII

A disposición transitoria décimo primeira da Lei 24/2013, do 26 de decembro, establece que o disposto no artigo 33 da dita norma será de aplicación unha vez que entre en vigor o real decreto polo cal se aproban os criterios para a concesión dos permisos de acceso e de conexión.

En virtude do anterior, a disposición derradeira primeira establece que, coa súa entrada en vigor, será de plena aplicación o previsto no artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e na súa normativa de desenvolvemento.

VIII

A conexión á rede dun elevado continxente de xeración de orixe renovable de maneira eficiente para o sistema exige que, en numerosas ocasións, instalacións de distintos titulares deban compartir unha mesma infraestrutura de evacuación. Porén, o feito de que a titularidade desas infraestruturas non sexa compartida, pode supor un obstáculo á utilización por parte de terceiros que tamén teñen concedido un dereito de acceso e conexión no mesmo punto. Co fin de eliminar unha parte destes obstáculos, mediante a disposición derradeira segunda modifícase o Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, para condicionar a autorización administrativa das infraestruturas de evacuación á presentación por parte dos titulares das ditas liñas de evacuación dun documento que acredite a existencia dun acordo vinculante para o seu uso compartido

por parte de todos os titulares de permisos de acceso e de conexión na mesma posición de liña.

IX

Mediante a disposición derradeira terceira lévase a cabo a modificación do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, polo que se regula a actividade de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos, co obxecto de precisar a aplicación do réxime retributivo específico ás instalacións híbridas. Máis concretamente, establécese un novo tipo de instalacións híbridas que dea cabida á hibridación renovable dunha instalación que xa teña dereito á percepción do réxime retributivo específico, así como o seu mecanismo de retribución.

Así mesmo, modifícase a definición de potencia instalada aplicable no caso de instalacións de tecnoloxía fotovoltaica, de maneira que esta sexa a menor entre a suma das potencias máximas unitarias dos módulos fotovoltaicos que configuran a instalación e a potencia máxima do inversor, ou inversores, que configuren a instalación. Para evitar que esta modificación afecte procedementos de autorización de instalacións que fosen iniciados con anterioridade á data de entrada en vigor do real decreto prevese que, de maneira transitoria, a tramitación dos ditos procedementos e a inscrición no Rexistro Administrativo de Instalacións de Produción de Enerxía Eléctrica sexa realizada conforme a definición de potencia instalada vixente ata esa data.

X

A disposición transitoria primeira do Real decreto 647/2020, do 7 de xullo, polo que se regulan aspectos necesarios para a implementación dos códigos de rede de conexión de determinadas instalacións eléctricas, establece que, durante un prazo de vinte e catro meses, os xestores de rede poderán expedir notificacións operacionais limitadas que permitan a inscrición nos rexistros administrativos correspondentes ás instalacións de xeración de electricidade incluídas no ámbito de aplicación do Regulamento (UE) 2016/631 da Comisión, do 14 de abril de 2016, que establece un código de rede sobre requisitos de conexión de xeradores á rede. Esta disposición transitoria outorga un prazo necesario para a acreditación daquelas entidades que permitirán avaliar a conformidade cos requisitos técnicos que establece o citado Regulamento (UE) 2016/631, do 14 de abril de 2016, e con iso expedir a correspondente notificación operacional definitiva.

Aínda que o Regulamento (UE) 2016/631, do 14 de abril de 2016, non é de aplicación ás instalacións de xeración situadas nos sistemas eléctricos dos territorios non peninsulares, o Real decreto 647/2020, do 7 de xullo, estende o ámbito de aplicación do procedemento de notificación operacional a elas, ben que, neste caso, o procedemento está vinculado ao cumprimento dos requisitos específicos que son de aplicación a estas instalacións.

Tendo en conta que a definición dalgún destes requisitos específicos se encontra vinculada aos que derivan da aplicación do Regulamento (UE) 2016/631, do 14 de abril de 2016, a disposición derradeira quinta deste real decreto modifica a disposición transitoria primeira do Real decreto 647/2020, do 7 de xullo, para estender a posibilidade de expedir notificacións operacionais limitadas ao caso de instalacións de xeración de electricidade situadas nos sistemas eléctricos dos territorios non peninsulares. Isto permitirá a inscrición definitiva das ditas instalacións nos rexistros administrativos correspondentes ata que se poida achegar a documentación necesaria que acredite o cumprimento dos requisitos técnicos que lles son de aplicación.

XI

A disposición derradeira oitava do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, recolle que «o Goberno e a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia aprobarán, no prazo

máximo de tres meses desde a entrada en vigor deste real decreto lei, cantas disposicións regulamentarias sexan precisas para o desenvolvemento e a execución, no ámbito das súas competencias, do previsto no artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

De conformidade co anterior, con data do 7 de xullo de 2020 aprobouse o Acordo do Consello de Ministros polo que se autoriza a tramitación administrativa urxente prevista no artigo 27.1.b) da Lei 50/1997, do 27 de novembro, do Goberno, do proxecto de real decreto polo cal se regulan o procedemento e os criterios xerais de acceso e conexión ás redes de transporte e distribución de enerxía eléctrica.

XII

Esta norma elaborouse tendo en conta os principios de boa regulación a que se refire o artigo 129.1 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas.

En particular, cúmprense os principios de necesidade e eficacia, ao preverse a súa aprobación na Lei 24/2013, do 26 de decembro, que establece que se deberán aprobar mediante real decreto do Goberno os aspectos concretos do acceso e conexión ás redes que figuran identificados no obxecto desta norma, e a aprobación deste real decreto é condición necesaria para a entrada en vigor do artigo 33 da citada lei.

Así mesmo, cumpre o principio de proporcionalidade ao levar a cabo o desenvolvemento regulamentario dos aspectos que ten atribuídos o Goberno en materia de acceso e conexión, en virtude do artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

Enténdese satisfeito tamén o principio de seguridade xurídica, dado que a norma é coherente co resto do ordenamento xurídico e co dereito da Unión. Adicionalmente, a aprobación deste real decreto permitirá a aplicabilidade do artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e con iso a aplicación plena do marco normativo en materia de acceso e conexión que aprobou a citada lei, en lugar do marco transitorio que se vén aplicando actualmente.

A norma cumpre o principio de transparencia na medida en que o proxecto foi sometido a audiencia pública e describe no seu preámbulo e na súa memoria os obxectivos que se perseguen.

Finalmente, o principio de eficiencia satisfaise na medida en que non introduce cargas administrativas innecesarias ou accesorias.

De conformidade co artigo 26.6 da mencionada Lei 50/1997, do 27 de novembro, este real decreto foi sometido a información pública e trámite de audiencia mediante a súa publicación no portal web do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico. Adicionalmente, o trámite de audiencia tamén se realizou mediante consulta aos representantes do Consello Consultivo de Electricidade da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, de acordo co previsto na disposición transitoria décima da Lei 3/2013, do 4 de xuño, de creación da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia. As comunidades autónomas e as cidades de Ceuta e Melilla participaron no trámite de audiencia a través do dito Consello Consultivo de Electricidade, no cal están representadas.

Segundo o establecido no artigo 5.2.a) da Lei 3/2013, do 4 de xuño, o disposto neste real decreto foi sometido a informe da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia no seu informe «Acordo polo que se emite informe sobre o proxecto de real decreto de acceso e conexión ás redes de transporte e distribución de enerxía eléctrica» (IPN/CNMC/022/20), que foi aprobado polo Consello en Pleno, con data do 2 de setembro de 2020.

Este real decreto dítase ao abeiro do establecido no artigo 149.1.13.^a e 25.ª da Constitución española, que lle atribúe ao Estado a competencia exclusiva para determinar as bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica, e as bases do réxime mineiro e enerxético, respectivamente.

Na súa virtude, por proposta da vicepresidenta cuarta do Goberno e ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, coa aprobación previa da ministra de Política

Territorial e Función Pública, de acordo co Consello de Estado, e logo de deliberación de Consello de Ministros na súa reunión do día 29 de decembro de 2020,

DISPOÑO:

CAPÍTULO I

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto.*

O obxecto deste real decreto é establecer os criterios e o procedemento de aplicación á solicitude e obtención dos permisos de acceso e de conexión a un punto da rede, por parte dos produtores, transportistas, distribuidores, consumidores e titulares de instalacións de almacenamento, en desenvolvemento do previsto no artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.

Artigo 2. *Definicións.*

Para os efectos deste real decreto, entenderase por:

a) Dereito de acceso: dereito de uso da rede nunhas condicións legal ou regulamentariamente determinadas.

b) Dereito de conexión a un punto da rede: dereito dun suxeito a acoplarse electricamente a un punto concreto da rede de transporte existente ou planificada con carácter vinculante ou da rede de distribución existente ou incluída nos plans de investimento aprobados pola Administración xeral do Estado nunhas condicións determinadas.

c) Permiso de acceso: aquel que se outorga para o uso da rede á cal se conecta unha instalación de produción de enerxía eléctrica, almacenamento para posterior inxección á rede, consumo, distribución ou transporte. O permiso de acceso será emitido polo xestor da rede.

d) Permiso de conexión a un punto da rede: aquel que se outorga para poder conectar unha instalación de produción de enerxía eléctrica, almacenamento para posterior inxección á rede, consumo, distribución ou transporte a un punto concreto da rede de transporte ou, de ser o caso, de distribución. O permiso de conexión será emitido polo titular da rede.

e) Nó: punto eléctrico en que conflúen tres ou máis liñas eléctricas ou transformadores co mesmo nivel de tensión. Tamén terá consideración de nó eléctrico aquel punto en que, tras realizar unha apertura do circuíto para conectar un novo suxeito, finalmente conflúan tres ou máis liñas eléctricas ou existan transformadores.

f) Posición: cada un dos puntos que permiten a conexión física de liñas eléctricas, transformadores ou elementos de control da potencia activa ou reactiva nun nó, dotado dos seus correspondentes elementos de corte e protección.

g) Titular da rede augas arriba, respecto doutro: aquel que se conecta á rede deste último mediante elementos que se sitúan en niveis de tensión superiores, ou iguais sempre que o dito elemento estea situado con anterioridade ao avance habitual no sentido da corrente eléctrica. Para tal efecto, por sentido habitual da corrente entenderase aquel que permite a alimentación aos consumidores de menor tensión desde niveis de tensión superiores ou iguais.

h) Xestor da rede augas arriba, respecto doutro: aquel encargado de xestionar a rede que se conecta á rede deste último mediante elementos que se sitúan en niveis de tensión superiores, ou iguais sempre que o dito elemento estea situado con anterioridade ao avance habitual no sentido da corrente eléctrica. Para tal efecto, por sentido habitual da corrente entenderase aquel que permite a alimentación aos consumidores de menor tensión desde niveis de tensión superiores ou iguais.

i) Instalación de xeración de electricidade: unha instalación que se compón dun ou máis módulos de xeración de electricidade e, de ser o caso, dunha ou varias instalacións de almacenamento de enerxía que inxectan enerxía á rede, conectados todos eles a un punto da rede a través dunha mesma posición.

j) Módulo de xeración de electricidade: un módulo de xeración de electricidade síncrono ou un módulo de parque eléctrico de acordo co establecido no Regulamento (UE) 2016/631 da Comisión, do 14 de abril de 2016, que establece un código de rede sobre requisitos de conexión de xeradores á rede, e coa normativa que se aprobe para o seu desenvolvemento e a súa implementación.

k) Capacidade de acceso: será a potencia activa máxima que poderá ser inxectada á rede por unha instalación de xeración de electricidade ou absorbida da rede por unha instalación de demanda de acordo co que se faga constar no permiso de acceso e no contrato de técnico acceso.

l) Conexión á rede: procedemento destinado a conectar fisicamente as instalacións de xeración de enerxía eléctrica, distribución, transporte, almacenamento ou consumo a un punto da rede de transporte ou, de ser o caso, de distribución, no cal se lle outorgou ao titular das ditas instalacións un permiso de acceso e conexión. Finalizadas as ditas actividades, as instalacións encontraranse en disposición de ser enerxizadas ou acopladas unha vez que obtivesen todos os permisos e autorizacións que normativamente sexan necesarios.

m) Potencia instalada dunha instalación de xeración: a definida no artigo 3 e, de ser o caso, na disposición adicional décimo primeira do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, polo que se regula a actividade de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos.

n) Potencia instalada dunha instalación de consumo: será a potencia máxima prevista que se considerou no deseño da instalación de consumo e que debe constar no correspondente certificado de instalación eléctrica (CIE).

Artigo 3. *Ámbito de aplicación.*

1. Este real decreto será de aplicación aos suxeitos que participen na solicitude e outorgamento dos permisos de acceso e de conexión ás redes de transporte e distribución de enerxía eléctrica, que serán:

a) Os solicitantes de permisos de acceso e de conexión a un punto da rede de transporte ou, de ser o caso, de distribución de enerxía eléctrica, que serán os promotores e titulares de instalacións de xeración de electricidade, de instalacións de distribución, de instalacións de transporte, de instalacións de almacenamento, e os consumidores.

b) Os titulares de redes de distribución ou de transporte de enerxía eléctrica.

c) O operador do sistema e xestor da rede de transporte e os xestores das redes de distribución.

2. Este real decreto non será de aplicación ás instalacións de almacenamento nos sistemas eléctricos dos territorios non peninsulares dos cales sexa titular o operador do sistema, de acordo co establecido na Lei 17/2013, do 29 de outubro, para a garantía da subministración e incremento da competencia nos sistemas eléctricos insulares e extrapeninsulares.

Así mesmo, non será de aplicación ás instalacións de almacenamento cando estas teñan o carácter de compoñentes plenamente integrados na rede de transporte, en aplicación do previsto na Directiva (UE) 2019/944 do Parlamento Europeo e do Consello, do 5 de xuño de 2019, sobre normas comúns para o mercado interior da electricidade e pola que se modifica a Directiva 2012/27/UE, nin cando estas nunca inxecten enerxía ás redes de transporte ou distribución.

De igual modo, non será de aplicación aos supostos en que un titular da rede deba acceder a redes que sexan da súa titularidade.

CAPÍTULO II

Aspectos xerais do procedemento de acceso e conexión á rede

Artigo 4. *Obrigación de obtención de permisos acceso e de conexión a un punto da rede.*

1. Os suxeitos referidos na alínea a) do número 1 do artigo 3 que desexen conectar á rede de transporte ou de distribución as súas novas instalacións deberán obter previamente permisos de acceso e de conexión á rede.

2. O previsto no punto anterior entenderase sen prexuízo das exencións que poidan ser aplicables, de conformidade co previsto no artigo 17 deste real decreto.

Artigo 5. *Criterios xerais para a tramitación de permisos de acceso e de conexión.*

1. Para a obtención dos permisos de acceso e de conexión deberase tramitar unha solicitude de acceso e conexión á rede de transporte ou distribución, segundo corresponda en cada caso, ante o xestor da rede que corresponda.

2. A tramitación das solicitudes dos permisos de acceso e de conexión realizarase de maneira conxunta nun único procedemento. Neste procedemento, o xestor da rede para a cal se están solicitando os permisos actuará como punto de contacto único para o solicitante ou para a persoa física ou xurídica que o represente.

3. Os xestores das redes de transporte e distribución deberán dispor de plataformas web dedicadas á xestión de solicitudes de acceso e conexión, tramitación e información sobre o seu estado, nas cales os solicitantes poderán consultar o estado da tramitación das súas solicitudes.

4. Así mesmo, as plataformas a que se refire o punto anterior permitirán coñecer a capacidade de acceso existente en cada nó, de acordo cos criterios que estableza na súa circular a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia.

5. Para efectos da tramitación dos procedementos de acceso e de conexión, deberase ter en conta o seguinte:

a) As solicitudes e as súas posibles emendas, as comunicacións por parte do xestor da rede, na súa calidade de punto de contacto único, e, en xeral, calquera paso na tramitación que exixa levar a cabo unha comunicación ou notificación por parte do solicitante ou do xestor da rede deberanse realizar por medios electrónicos. O anterior non será de aplicación cando os solicitantes sexan persoas físicas, caso en que se poderán utilizar outras vías de comunicación ou notificación sempre que estas permitan deixar constancia da presentación e da data en que esta tivese lugar.

b) Deberanse habilitar os medios electrónicos que permitan gardar a rastrexabilidade das comunicacións e notificacións efectuadas por parte dos solicitantes e dos xestores de rede e obter xustificantes acreditativos delas por parte dos solicitantes dos permisos de acceso e de conexión, en que se fagan constar a data e a hora de presentación.

c) Deberanse habilitar os medios electrónicos que permitan deixar constancia fidedigna das comunicacións e notificacións que realicen os xestores de rede.

Artigo 6. *Criterios xerais do procedemento de obtención dos permisos de acceso e de conexión.*

1. O procedemento de obtención dos permisos de acceso e de conexión deberase axustar, con carácter xeral, ao establecido no capítulo III.

2. As solicitudes de permisos de acceso e de conexión para instalacións de xeración de electricidade realizaranse para a dita instalación, é dicir, para o conxunto de módulos de xeración de electricidade e/ou almacenamento que formen parte dela, de conformidade co previsto no artigo 2.

3. Para efectos do previsto neste real decreto, as solicitudes para acceso e conexión á rede de transporte ou distribución de instalacións de almacenamento que poidan verter

enerxía nas redes de transporte e distribución consideraranse solicitudes para o acceso de instalacións de xeración de electricidade.

O anterior entenderase sen prexuízo dos criterios técnicos de acceso que se deban ter en conta para este tipo de instalacións, como consecuencia da súa condición de instalacións que, en determinados momentos, se comportan como instalacións de demanda.

4. O inicio dun procedemento de acceso e conexión á rede eléctrica, no caso de instalacións de xeración de electricidade, estará condicionado a que se poida acreditar a presentación, ante o órgano competente para outorgar a autorización da instalación, dunha copia do xustificante acreditativo de ter depositado a garantía económica a que se refire o artigo 23 deste real decreto, e que a dita garantía está adecuadamente constituída, de conformidade co previsto no citado artigo. A forma de acreditación da adecuada constitución da garantía será a sinalada no artigo 23.

5. En todo caso, o inicio dun procedemento para a obtención dos permisos de acceso e de conexión estará condicionado a que o titular da instalación aboe as contías en concepto de estudos de acceso e conexión que establezan as respectivas ordes ministeriais ás cales se refiren o artigo 27 do Real decreto 1047/2013, do 27 de decembro, polo que se establece a metodoloxía para o cálculo da retribución da actividade de transporte de enerxía eléctrica, e o artigo 30 do Real decreto 1048/2013, do 27 de decembro, segundo corresponda en cada caso.

6. As solicitudes de permisos de acceso e de conexión só se poderán realizar:

a) No caso da rede de transporte, sobre subestacións existentes ou incluídas no plan de desenvolvemento da rede de transporte en vigor e, dentro destas, sobre posicións existentes ou planificadas. Para estes efectos, teranse en conta as posicións adicionais ás incluídas expresamente na planificación da rede de transporte que se poidan considerar planificadas, de conformidade cos criterios e requisitos que, para estes efectos, sexan definidos no real decreto que, de ser o caso, se aprobe de acordo co previsto no punto terceiro da disposición transitoria primeira do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño.

b) No caso da rede de distribución, sobre instalacións existentes ou incluídas nos plans de investimento das empresas distribuidoras aprobados pola Administración xeral do Estado.

7. No caso de coxeración ou de autoconsumo en que as instalacións de xeración de electricidade compartan infraestruturas de conexión cun consumidor, e nas cales o solicitante dos permisos de acceso e conexión sexa distinto do titular do contrato de subministración, será condición imprescindible para o inicio dun procedemento de acceso e conexión que a solicitude vaia acompañada dun acordo asinado por ambos no cal se recolla que o titular do contrato de subministración dá a súa conformidade.

8. De conformidade co previsto no número 12 do artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, poderanse realizar solicitudes de permisos de acceso para instalacións híbridas que incorporen varias tecnoloxías sempre que, polo menos unha delas, utilice unha fonte de enerxía primaria renovable ou incorpore instalacións de almacenamento.

Artigo 7. Criterio xeral de ordenación do outorgamento dos permisos de acceso e de conexión.

1. O criterio xeral de ordenación dos permisos de acceso e de conexión será a prelación temporal, salvo nos casos previstos no artigo 18 e no artigo 27 deste real decreto.

2. Para efectos de determinación da prelación temporal, a data que se terá en conta será a de admisión a trámite da solicitude, a cal será a data e hora de presentación da solicitude de concesión do permiso de acceso e conexión ante o xestor da rede correspondente.

En caso de que a dita solicitude requira emenda, a data de admisión a trámite e, por tanto, a que se terá en conta para efectos de prelación temporal, será a data e hora en que se presentase correctamente toda a documentación e información requirida. Para estes

efectos, o xestor de rede deberá respectar nas peticións de emenda a orde de entrada das solicitudes.

3. En caso de instalacións de xeración de electricidade, se, aplicando os criterios anteriormente sinalados, a data e hora de admisión de dúas solicitudes é a mesma, a prelación temporal establecerase con base na antigüidade de ter remitido, á Administración competente para autorizar a instalación, copia do xustificante acreditativo de ter depositado adecuadamente as garantías económicas a que fai referencia o artigo 23.

No suposto de que unha mesma solicitude conxunta agrupe varias instalacións de xeración de electricidade nun mesmo nó, a data de aplicación para efectos da prelación da solicitude conxunta será a última das datas dos xustificantes acreditativos das instalacións a que se refira a dita solicitude.

Artigo 8. *Inadmisión de solicitudes.*

1. A solicitude dos permisos de acceso e de conexión só poderá ser inadmitida polo xestor da rede polas seguintes causas:

a) Non ter acreditado a presentación, ante o órgano competente para outorgar a autorización da instalación, dunha copia do xustificante acreditativo de ter depositado a garantía económica a que fai referencia o artigo 23, e que o órgano competente para a autorización da instalación se pronunciase sobre que a dita garantía está adecuadamente constituída, de conformidade co previsto no dito artigo.

b) Que o outorgamento do acceso no dito nó estivese regulado nun procedemento específico aprobado polo Goberno ao abeiro do capítulo V deste real decreto ou da disposición adicional vixésimo segunda da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

c) Non ter achegado ou emendado a información requirida nos termos e prazos previstos neste real decreto e co contido que estableza a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia de acordo co previsto no número 11 do artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

d) Que se presente en nós nos cales a capacidade de acceso existente outorgable sexa nula, de conformidade coa información que se faga constar nas plataformas a que se refire o artigo 5.3 deste real decreto. Non poderán ser inadmitidas por esta causa as solicitudes que teñan por obxecto a hibridación dunha instalación de xeración de electricidade de acordo co previsto no artigo 27 deste real decreto. Nas inadmisións por falta de capacidade de acceso outorgable para xeración, os xestores da rede remitirán o enderezo dos seus portais web onde figure a capacidade existente nas redes baixo a súa xestión.

2. A inadmisión dunha solicitude deberá ser notificada polo xestor da rede ao solicitante do permiso de acceso e de conexión. Na dita notificación deberase facer constar a causa concreta, de entre as sinaladas no punto anterior, que provoca a inadmisión.

3. A inadmisión dunha solicitude de acceso e conexión comportará, de ser o caso, a recuperación das garantías económicas achegadas. A devolución das garantías deberase realizar no prazo máximo de tres meses desde que o titular da instalación presente ante o órgano competente para outorgar a autorización da instalación copia da notificación de inadmisión da solicitude e solicite a devolución da garantía constituída.

No caso de solicitudes inadmitidas en virtude do establecido na alínea d) do punto primeiro deste artigo, procederá unicamente a devolución do 80% do total da garantía presentada, e resultará, polo tanto, a incautación da parte restante. O solicitante poderá recuperar integramente a garantía presentada se, xunto coa solicitude da súa devolución, acredita que o día de constitución da garantía, na plataforma web do xestor da rede correspondente, ás 8.00 da mañá consta a existencia de capacidade outorgable no dito nó non reservada aos concursos previstos no artigo 18.

Artigo 9. *Denegación dos permisos de acceso e de conexión.*

1. Os motivos para a denegación dos permisos de acceso e de conexión serán os que estableza a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia de acordo co previsto no citado número 11 do artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

2. En todo caso, a denegación do permiso de acceso e de conexión deberá ser motivada e deberásele notificar ao solicitante nas valoracións da solicitude. Nas denegacións por falta de capacidade de acceso para xeración, os xestores da rede remitirán o enderezo dos seus portais web onde figure a capacidade existente nas redes baixo a súa xestión.

3. A denegación dunha solicitude de acceso e conexión por causas non imputables directa nin indirectamente ao solicitante comportará a recuperación das garantías económicas achegadas no prazo máximo de tres meses desde que o titular da instalación presente, ante o órgano competente para outorgar a autorización da instalación, copia da denegación do permiso de acceso.

CAPÍTULO III

Procedemento xeral de obtención dos permisos de acceso e de conexión

Artigo 10. *Inicio do procedemento.*

1. Os suxeitos referidos na alínea a) do número 1 do artigo 2 que estean obrigados a obter un permiso de acceso e conexión, de conformidade co previsto no artigo 4 deste real decreto, deberán presentar ao xestor da rede a que desexen conectarse unha solicitude para a obtención dos permisos de acceso e de conexión. No caso dos permisos de acceso e de conexión para as instalacións de xeración de máis de 100 kW, as solicitudes deberanse efectuar para un nó ou tramo de liña concreto da rede.

Esta solicitude deberase efectuar nos termos e co contido que estableza a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, de acordo co previsto no artigo 33.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

2. O xestor da rede disporá dun prazo máximo de vinte días, desde a recepción da solicitude, para requirir a emenda, en caso de considerar que isto é necesario ou, de ser o caso, para notificar a súa inadmisión. O titular da rede realizará as ditas peticións de emenda a través do correspondente xestor da rede.

3. En caso de que o requirimento para a emenda da solicitude non se realice no prazo sinalado no punto anterior, entenderase que a solicitude foi admitida a trámite, salvo que a causa de inadmisión sexa a referida nas alíneas a) e b) do punto primeiro do artigo 8.

4. O requirimento de emenda deberá especificar inequivocamente todas as deficiencias ou erros encontrados na solicitude. En ningún caso a solicitude de emenda requirirá a achega de contido adicional non exixido, de conformidade co establecido no punto primeiro deste artigo. Así mesmo, deberá seguir o determinado pola Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia de acordo co previsto no punto primeiro deste artigo.

O xestor da rede poderá realizar un máximo de dous requirimentos de emenda a unha mesma solicitude.

5. O solicitante disporá de vinte días, desde a data en que se lle notificase o requirimento de emenda, para presentar a información indicada no dito requirimento. A non contestación nese prazo ou nos termos ou co alcance recollidos no requirimento suporá a inadmisión da solicitude.

6. Unha vez que o titular da instalación respondese aos requirimentos de emenda, o xestor da rede disporá dun prazo máximo de vinte días para notificar a admisión ou inadmisión da solicitude. En caso de que esta notificación non teña lugar no prazo indicado, entenderase que a solicitude foi admitida a trámite.

Artigo 11. *Avaliación da solicitude de acceso e conexión.*

1. Unha vez admitida a trámite a solicitude, o xestor da rede onde se solicitase o acceso deberá valorar a existencia de capacidade de acceso, de acordo cos criterios que para os efectos sexan establecidos pola Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, de conformidade co previsto no artigo 33.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

Pola súa parte, o titular da rede para a cal se está solicitando o permiso de conexión deberá valorar a existencia ou non de viabilidade de conexión, no punto solicitado se isto corresponde, de acordo cos criterios establecidos pola Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, de conformidade co previsto no artigo 33.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

2. Cando a concesión dun permiso de acceso nun punto da rede poida afectar a rede de transporte ou, de ser o caso, a rede de distribución augas arriba, o xestor da rede para a cal se pide o permiso de acceso solicitaralle ao xestor da rede augas arriba un informe de aceptabilidade sobre as ditas posibles afeccións e as restricións derivadas delas.

3. Para determinar se é necesario contar co informe de aceptabilidade por parte do xestor de rede augas arriba, teranse en conta os criterios que estableza a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia para os efectos de determinar a influencia dunha rede noutra distinta daquela na cal se solicita o permiso de acceso.

4. Cando, conforme o sinalado no punto anterior, sexa necesario contar co informe de aceptabilidade, o xestor da rede onde se solicita o acceso deberalle solicitar o dito informe ao xestor da rede augas arriba no prazo máximo de dez días desde que a solicitude fose admitida a trámite. Pola súa parte, o prazo máximo para que o xestor da rede augas arriba lle remita ao xestor solicitante o informe de aceptabilidade será o mesmo que correspondería para a remisión de proposta previa, de conformidade co artigo 13, para cuxos efectos se tomará como tensión do punto de conexión a do nivel de tensión do punto fronteira entre o xestor solicitante e o xestor da rede augas arriba.

Esta consulta poderá ser estendida aos sucesivos xestores das redes augas arriba no caso de que, conforme os criterios establecidos, o acceso poida ter influencia nelas, e neste caso aplicaráselles a estes xestores os mesmos prazos máximos para a solicitude do informe de aceptabilidade ao xestor de rede augas arriba e para a remisión do informe correspondente ao xestor solicitante.

En todo caso, o xestor da rede augas arriba deberá respectar na emisión do seu informe de aceptabilidade a prelación temporal das solicitudes de informe que reciba.

5. Os xestores das redes augas arriba a que se deba trasladar a consulta, conforme o previsto neste artigo, non poderán requirir información adicional á que sexa necesario achegar para iniciar a solicitude, de conformidade co que ao respecto estableza a circular que deberá aprobar a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, de acordo co previsto no artigo 33.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, salvo que esta estableza unha diferenciación concreta de documentación que se deberá presentar no caso de requirirse informe de aceptabilidade.

6. Unha vez realizada a avaliación, o xestor da rede comunicaralle ao solicitante o resultado da análise da súa solicitude, que poderá resultar en:

a) Aceptación da solicitude, cando exista capacidade de acceso, xa sexa directamente ou realizando reforzos na rede existente, e viabilidade de conexión. Neste caso, o xestor da rede deberalle comunicar ao solicitante a proposta previa, de conformidade co previsto no artigo 12.

b) Denegación da solicitude, cando concorran os motivos de denegación establecidos no artigo 9 deste real decreto, caso en que se notificará a dita circunstancia e se dará por finalizado o procedemento de acceso e conexión.

7. No caso de instalacións de xeración de electricidade, o xestor da rede poderá realizar unha aceptación parcial da solicitude cando, existindo capacidade de acceso, esta sexa inferior á solicitada. Neste caso, o previsto na alínea a) do punto anterior será de aplicación á capacidade de acceso parcial que o xestor de rede considere que pode ser aceptada, e o previsto na alínea b), á capacidade de acceso que debe ser denegada.

Artigo 12. *Proposta previa.*

1. No caso de que a avaliación da solicitude conclúa que existe capacidade de acceso e que é viable a conexión, o xestor da rede notificaralle ao solicitante a súa proposta. O contido desta proposta será o que determine a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, a cal deberá incluír polo menos:

- a) A capacidade de acceso proposta.
- b) Os parámetros técnicos que caractericen tecnicamente o punto de conexión, entre os cales figurarán, polo menos, tensión e localización.
- c) A potencia de cortocircuíto máxima de deseño, para o cálculo da aparelaxe de protección, e a potencia de cortocircuíto mínima, para o cálculo das variacións de tensión permitidas no punto de conexión.
- d) Aquelas situacións en que, de conformidade co previsto no artigo 33.2 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, o dereito de acceso do suxeito no punto de conexión proposto poderá ser restrinxido temporalmente, en particular aquelas que, de ser o caso, poidan derivar de condicións de operación ou de necesidades de mantemento e desenvolvemento da rede.
- e) As condicións e os requisitos técnicos das liñas de evacuación ou conexión de entrada á subestación a que se conecta.
- f) Un prego de condicións técnicas dos traballos necesarios para conectarse á rede.

2. Adicionalmente, no caso de instalacións de xeración de electricidade, a documentación a que se refire o punto anterior deberá ir acompañada da información sobre outras instalacións de xeración de electricidade con accesos concedidos no mesmo nó ou posición, cando o acordo previo cos titulares das ditas instalacións para o uso compartido de instalacións de evacuación poida condicionar que o acceso á rede se faga efectivo.

3. Excepto nos prazos, que se rexerán polo artigo 13, o prego de condicións técnicas da conexión que deberá elaborar o titular da rede, de conformidade co previsto no punto primeiro, deberase axustar ao que seguidamente se dispón, segundo corresponda en cada caso:

- a) No caso dos consumidores, ao disposto nos capítulos VI e VII do Real decreto 1048/2013, do 27 de decembro, polo que se establece a metodoloxía para o cálculo da retribución da actividade de distribución de enerxía eléctrica.
- b) No caso de instalacións de xeración de electricidade, incluídos os autoconsumidores pola parte de xeración, ao disposto no artigo 6 do Real decreto 1699/2011, do 18 de novembro, polo que se regula a conexión á rede de instalacións de produción de enerxía eléctrica de pequena potencia, ou na disposición adicional décimo terceira do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica, segundo corresponda en cada caso.

4. No caso de instalacións de xeración de electricidade e de consumidores, as condicións técnicas a que se refire o punto primeiro deberán ir acompañadas dun orzamento económico pormenorizado, elaborado polo titular da rede, destinado ao cumprimento das condicións técnicas e á realización de calquera acción necesaria para facer efectiva a conexión física.

5. Excepto nos prazos, que se rexerán polo artigo 13, o orzamento económico que deberá presentar o titular da rede, conforme o previsto no punto anterior, deberase axustar ao que se dispón a continuación, segundo corresponda en cada caso:

- a) No caso dos consumidores, ao disposto nos capítulos VI e VII do Real decreto 1048/2013, do 27 de decembro.
- b) No caso de instalacións de xeración de electricidade, incluídos os autoconsumidores pola parte de xeración, ao disposto no artigo 6 do Real decreto 1699/2011, do 18 de

novembro, polo que se regula a conexión á rede de instalacións de produción de enerxía eléctrica de pequena potencia, ou na disposición adicional décimo terceira do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica, segundo corresponda.

c) Os criterios económicos que estableza a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, de acordo co previsto no artigo 33.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

6. O orzamento económico elaborado polo titular da rede, conforme o previsto no punto anterior, seralle notificado ao solicitante polo xestor da rede simultaneamente coas condicións técnicas a que se refire o punto primeiro.

7. Salvo petición expresa do solicitante, o orzamento económico non incluírá aquelas instalacións que, de conformidade coa normativa en vigor, o titular da rede non teña a obrigaón de desenvolver. A petición expresa do solicitante deberase facer no momento de presentar a solicitude que inicie o procedemento de acceso e conexión ou, se esta require emenda por parte do solicitante, no momento en que se remita a información que sirva para atender o requirimento de emenda.

8. Cando sexan necesarias novas instalacións na rede de transporte ou distribución, o orzamento calcularase tendo en consideración tanto os custos construtivos como aqueles outros custos necesarios para a conexión das instalacións obxecto da solicitude de acceso e conexión.

9. No caso de instalacións de xeración de electricidade, a notificación que realice o xestor da rede, conforme o previsto neste artigo, incluírá a categoría que corresponde asignar a cada un dos módulos de xeración de electricidade que integren a instalación, conforme o establecido no artigo 5 do Regulamento (UE) 2016/631, do 14 de abril, e no Real decreto 647/2020, do 7 de xullo.

Artigo 13. *Prazos para a remisión da proposta previa.*

1. Con carácter xeral, o prazo máximo para que o xestor da rede lle comunique ao solicitante o resultado da análise da súa solicitude acompañado das súas condicións técnicas e económicas será o que se recolle a continuación:

a) Para as instalacións que teñan o seu punto de conexión coa rede de distribución a unha tensión inferior a 1 kV:

1.º) Cando se solicite unha subministración de ata 15 kW na cal non sexa preciso realizar instalacións de nova extensión de rede: cinco días.

2.º) No resto de casos: quince días.

b) Para as instalacións que teñan punto de conexión coa rede de distribución a unha tensión igual ou superior a 1 kV e inferior a 36 kV: trinta días.

c) Para as instalacións que teñan punto de conexión coa rede de distribución a unha tensión igual ou superior a 36 kV: corenta días.

d) Para as instalacións cuxo punto de conexión sexa coa rede de transporte: sesenta días.

Os prazos anteriores computaranse desde a data en que a solicitude se considere admitida a trámite.

2. No caso de instalacións para as cales na análise da súa solicitude de permisos de acceso e de conexión se requira, conforme o establecido neste real decreto, un informe de aceptabilidade por parte do xestor da rede augas arriba, os prazos máximos establecidos neste artigo incrementaranse no prazo establecido para a remisión do informe de aceptabilidade correspondente.

Artigo 14. *Aceptación da proposta.*

1. Unha vez recibida a proposta de punto de conexión e das condicións técnicas e económicas, conforme o sinalado no artigo 12, o solicitante deberalle comunicar ao xestor da rede se a acepta ou non, no prazo máximo de trinta días.

2. Se o solicitante non traslada a súa resposta ao xestor da rede nos prazos sinalados no punto anterior, considerarase unha non aceptación do punto proposto ou da solución proposta.

3. En caso de non estar de acordo coa solución técnica ou económica, ou con ambas, o solicitante poderá, dentro do prazo sinalado no punto primeiro, notificarlo ao xestor e solicitarlle unha revisión de aspectos concretos das condicións técnicas ou económicas no punto de conexión analizado, e deberá atender os requirimentos de documentación adicional precisados polo xestor da rede, no prazo máximo de dez días. Non atender o requirimento no prazo sinalado considerarase unha non aceptación do punto proposto ou da solución proposta.

4. O xestor da rede deberá responder á solicitude de revisión nun prazo non superior a quince días. Para estes efectos, considerarase que o prazo comeza tras a emenda do requirimento de información adicional que, de ser o caso, precise o xestor de rede de acordo co sinalado no punto anterior.

5. Tras recibir a resposta do xestor de rede á solicitude de revisión, o solicitante deberá contestar coa súa aceptación no mesmo prazo que se establece no punto primeiro. De non se remitir a dita resposta no prazo sinalado, considerarase unha non aceptación do punto proposto ou da solución proposta.

6. A non aceptación por parte do solicitante nos prazos sinalados neste artigo suporá a desestimación da solicitude dos permisos de acceso e de conexión, polo que se procederá á devolución da garantía económica depositada, de acordo co establecido no artigo 23 deste real decreto.

7. Nos casos en que, conforme o establecido neste real decreto, o orzamento económico inclúa a parte das instalacións que o titular da rede non teña a obriga de desenvolver, a aceptación da proposta económica non levará implícito, en ningún caso, que o solicitante acepta que sexa o titular da rede o que execute as ditas instalacións. A dita aceptación deberase facer de maneira expresa nos termos e prazos que estableza ao respecto a normativa a que se refiren as alíneas a) e b) do artigo 12.5 deste real decreto.

8. A revisión dunha proposta previa, conforme o previsto no punto terceiro deste artigo, suspenderá os prazos dos procedementos relativos a outras solicitudes de acceso e conexión cando os ditos procedementos se poidan ver afectados polo resultado da revisión. A suspensión finalizará cando o solicitante se pronuncie sobre se acepta ou non a revisión proposta ou, no caso de non pronunciarse expresamente, cando finalice o prazo establecido no punto quinto.

9. No caso de instalacións de xeración ou demanda en puntos de tensión igual ou inferior a 36 kV, a proposta non se considerará aceptada ata que o solicitante asine previamente un acordo de pagamento polas infraestruturas que deba desenvolver o titular da rede, de conformidade coa normativa en vigor.

Artigo 15. *Emisión dos permisos de acceso e de conexión.*

1. Tras a aceptación por parte do solicitante do punto de conexión das condicións técnicas de acceso e conexión, e das condicións económicas de conexión, o xestor e o titular da rede deberán emitir, respectivamente, os correspondentes permisos de acceso e de conexión.

2. O xestor da rede deberalle notificar ao interesado os permisos de acceso e de conexión emitidos nun prazo máximo de vinte días desde que lle sexa notificada ao xestor da rede a aceptación por parte do solicitante ou, de ser o caso, desde que sexa asinado o acordo de pagamento a que se refire o punto noveno do artigo anterior.

3. Os permisos de acceso e de conexión deberán conter toda a información que a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia determine en aplicación do previsto no artigo 33.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

4. Os xestores da rede de distribución con conexión á rede de transporte informarán o operador do sistema sobre a resolución dos procedementos de obtención de permisos de acceso e de conexión das instalacións incluídas no ámbito deste real decreto, de acordo co mecanismo, soporte e formato que defina o operador do sistema.

No caso das instalacións de consumo, a obrigación anterior limitárase ás instalacións conectadas a un nivel de tensión en que exista ou estea planificada transformación directa á rede de transporte e cuxa potencia asociada aos dereitos de extensión sexa igual ou superior a 20 MW. Estas obrigacións entenderanse satisfeitas cando o operador do sistema e xestor da rede de transporte deba ser informado da resolución dun procedemento de acceso e conexión en virtude do previsto no punto quinto deste artigo.

5. No caso de que o procedemento de obtención dos permisos de acceso e de conexión requira un informe de aceptabilidade, o xestor da rede deberá informar o xestor da rede augas arriba sobre a resolución do correspondente procedemento de obtención de permisos de acceso e de conexión. Pola súa parte, o xestor da rede augas arriba deberá informar o xestor da rede augas arriba ao cal, de ser o caso, solicítase informe de aceptabilidade sobre o dito procedemento.

CAPÍTULO IV

Procedemento abreviado e exencións

Artigo 16. *Procedemento abreviado.*

1. Poderanse acoller a un procedemento abreviado para a obtención dos permisos de acceso e de conexión aqueles suxeitos en que conorra algunha das seguintes circunstancias:

a) Os produtores de enerxía eléctrica cunha potencia instalada non superior a 15 kW e que non se encontren exentos da obtención do dito permiso, en virtude do previsto no artigo 17.

b) Os consumidores de baixa tensión que soliciten un novo punto de conexión de potencia non superior a 15 kW e non se encontren exentos da obtención do dito permiso, en virtude do previsto no artigo 17.

c) Os consumidores de baixa tensión que soliciten unha ampliación de potencia sobre unha subministración existente cuxa potencia final non sexa superior a 15 kW e non se encontren exentos da obtención do dito permiso, en virtude do previsto no artigo 17.

2. O procedemento abreviado para a concesión dos permisos rexeráse polos mesmos principios do procedemento xeral, ben que os prazos se reducirán á metade.

3. A aplicación do procedemento abreviado, conforme o previsto neste artigo, será determinada polo xestor de rede en virtude dos criterios a que se refire o punto primeiro, sen que sexa necesario, por tanto, que o interesado o inclúa na súa solicitude.

Artigo 17. *Exencións á obtención dos permisos de acceso e de conexión.*

1. De acordo co establecido na disposición adicional segunda do Real decreto lei 15/2018, do 5 de outubro, estarán exentas de obter permisos de acceso e de conexión:

a) As instalacións de xeración dos consumidores acollidos á modalidade de autoconsumo sen excedentes.

b) Nas modalidades de autoconsumo con excedentes, as instalacións de produción de potencia igual ou inferior a 15 kW que se sitúen en solo urbanizado que conte coas dotacións e servizos requiridos pola lexislación urbanística.

2. Adicionalmente, estarán exentos da obtención de permisos de acceso e de conexión os consumidores que cumpran os requisitos establecidos no artigo 25.1 do Real decreto 1048/2013, do 27 de decembro.

CAPÍTULO V

Concursos de capacidade de acceso

Artigo 18. *Realización de concursos de capacidade de acceso en determinados nós da rede de transporte para integración de renovables.*

1. De conformidade co previsto no número 10 do artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, mediante orde da persoa titular do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, logo de informe da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos, poderanse convocar concursos de capacidade de acceso nun nó concreto da rede de transporte para novas instalacións de xeración de enerxía eléctrica que utilicen fontes de enerxía primaria renovable e para instalacións de almacenamento.

2. Os concursos a que se refire este artigo poderanse realizar para nós concretos da rede de transporte, excepto aqueles que sexan considerados de transición xusta, que se poidan incluír nalgún dos seguintes grupos:

i. Grupo 1. Novos nós que se introduzan mediante un novo proceso de planificación da rede de transporte de enerxía eléctrica ou mediante modificación de aspectos puntuais do plan vixente.

ii. Grupo 2. Nós en que se libere capacidade de acceso, como consecuencia do previsto no artigo 1 do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, ou por outras causas.

iii. Grupo 3. Nós en que aflore unha nova capacidade por cambios normativos nos criterios de cálculo da capacidade de acceso ou por actuacións de mellora nas redes de transporte e distribución.

Así mesmo, deberase cumprir algunha das seguintes condicións:

a) No caso de nós do grupo 1, que o número de solicitudes de acceso presentadas durante o proceso de planificación nos nós que teñan conexión eléctrica co novo nó planificado ou nas liñas eléctricas que unan os ditos nós entre si fose superior a cinco veces o limiar de capacidade de acceso liberada a que se refire o punto terceiro deste artigo.

b) No caso de nós dos grupos 2 e 3, que conorra algunha das seguintes circunstancias:

1.º) Que o número de solicitudes de acceso durante os dous anos anteriores á liberación ou afloramento de capacidade fose superior a tres veces o limiar de capacidade de acceso liberada a que se refire o punto terceiro deste artigo;

2.º) Que o número de solicitudes de acceso durante os dous anos anteriores á liberación ou afloramento de capacidade en nós da rede de transporte electricamente conectados ao nó en que se libera a capacidade fose superior a cinco veces o limiar de capacidade de acceso liberada a que se refire o punto terceiro deste artigo;

3.º) Que se realizasen outros concursos nese nó no cal a capacidade das solicitudes presentadas fose superior ao triplo da capacidade de acceso convocada en concurso para ese nó;

4.º) Que o número de solicitudes de acceso presentadas en concursos de capacidade en nós da rede de transporte electricamente conectados, ao nó en que se libera a capacidade, fose superior ao triplo da capacidade de acceso convocada nos concursos deses nós.

3. En todo caso, para a convocatoria de concursos nos nós aos cales se refire o punto anterior deberase cumprir que a dispoñibilidade, liberación ou afloramento de

capacidade nos nós, segundo proceda en cada caso, será igual ou superior a 100 MW, no caso de nós situados no sistema eléctrico peninsular, ou igual e superior a 50 MW, en nós situados nos territorios non peninsulares.

Artigo 19. *Criterios aplicables aos concursos.*

1. Os concursos que se organicen en virtude do previsto neste capítulo terán as seguintes características:

a) O ben que se vai outorgar será a capacidade de acceso para evacuar enerxía eléctrica, expresada en MW.

b) Os participantes deberán estar interesados en construír instalacións de almacenamento ou instalacións de xeración de electricidade que utilicen fontes de enerxía primaria renovable ás cales se poderán incorporar, ademais, instalacións de almacenamento.

c) Poderanse referir á totalidade ou a parte da capacidade de acceso dispoñible do nó.

d) Os criterios aplicables ao concurso serán os seguintes:

1.º) Criterios temporais, que sirvan para priorizar aqueles proxectos que comecen antes da inxección de enerxía á rede e que poidan contribuír á regularidade, ou á calidade da subministración, ou á sustentabilidade e eficiencia económica do sistema eléctrico.

2.º) Criterios asociados á tecnoloxía de xeración, que sirvan para priorizar proxectos que poidan maximizar o volume de enerxía de orixe renovable que pode ser integrado á rede en condicións de seguridade para o sistema e que poidan contribuír á regularidade, ou á calidade da subministración, ou á sustentabilidade e eficiencia económica do sistema eléctrico.

3.º) Os concursos tamén poderán incorporar criterios técnicos que sirvan para priorizar o outorgamento de acceso a proxectos que incorporen tecnoloxías de xeración de electricidade en fase de I+D+i, co fin de demostrar que a enerxía de orixe renovable xerada pode ser integrada na rede en condicións de seguridade para o sistema, se analice a súa contribución á regularidade e á calidade da subministración, e se as ditas tecnoloxías poden contribuír á sustentabilidade e eficiencia económica do sistema eléctrico. En ningún caso a potencia reservada nun concurso para este tipo de instalacións de I+D+i poderá superar os 30 MW por nó da rede.

2. A orde a que se refire o artigo 18.1 será publicada no «Boletín Oficial del Estado» e establecerá:

a) Un prazo límite a partir do cal o adxudicatario deberá ter comezado a inxectar enerxía procedente da instalación adxudicataria.

b) As penalizacións diarias por non inxectar enerxía procedente da planta adxudicataria, as cales non poderán ser inferiores ao 25% do custo da enerxía non producida estimada. Para estes efectos, tomarase como prezo da enerxía o prezo medio horario diario durante o período en que non se inxecte enerxía. Así mesmo, a estimación da enerxía diaria non producida será o resultado de multiplicar a potencia instalada polo resultado de dividir as horas equivalentes anuais da instalación entre o número de días do ano. A contía que resulte de aplicar estas penalizacións terá a consideración de ingresos liquidables do sistema eléctrico.

c) Criterios técnicos e/ou económicos de desempate.

3. Para efectos do previsto na alínea 2.b), cada participante deberá constituír unha garantía ante a Caixa Xeral de Depósitos por un importe equivalente á penalización por atrasos na inxección de enerxía.

Estas garantías deberán ser suficientes para cubrir a penalización por incumprimento de inxección de enerxía no suposto de que o adxudicatario do concurso incumpra o prazo límite para a inxección de enerxía á rede ao cal se comprometese. O prazo de incumprimento utilizado para o cálculo das ditas garantías será o comprendido entre a

data a que se comprometese o adxudicatario e o prazo máximo para acreditar a obtención da autorización administrativa de explotación definitiva, sen que se produza a caducidade dos permisos de acceso e de conexión, que establece o artigo 1 do Real decreto 23/2020, do 23 de decembro.

O incumprimento dos compromisos de inxección e de pagamento, en caso de penalización, comportarán a execución das garantías a favor do sistema eléctrico.

Para o cálculo da penalización que deberán cubrir as garantías, aplicaranse os mellores prezos de futuros que recolla o operador do mercado ibérico para ese período, segundo se establezan na orde.

Artigo 20. *Procedemento para a realización de concursos.*

1. O operador do sistema non poderá outorgar capacidade de acceso por aplicación do criterio de prelación temporal recollido no artigo 7 pola capacidade dispoñible ou que se libere por calquera das causas recollidas no artigo 18.2 no mes en que esta sexa liberada.

Cando un nó cumpra as condicións a que se refire o artigo 18.2, o operador do sistema inadmitirá as novas solicitudes nese nó e suspenderá os procedementos de acceso nel aos cales aplique o criterio xeral recollido no artigo 7, e non emitirá informes de aceptabilidade relativos a solicitudes de acceso en nós situados augas abaixo cando o outorgamento dos permisos de acceso ou a emisión dos ditos informes estean condicionados pola capacidade de acceso que estea dispoñible ou quedase liberada no nó.

A non emisión dos informes de aceptabilidade a que se refire o parágrafo anterior terá como efecto a suspensión dos procedementos de outorgamento dos permisos de acceso e de conexión que estean condicionados á emisión dos ditos informes.

O xestor da rede notificaralles aos afectados a suspensión ou, de ser o caso, a imposibilidade de emitir informes, como consecuencia do previsto neste punto.

2. Os titulares de instalacións de xeración de electricidade que visen suspendida a tramitación da súa solicitude de acceso e conexión como consecuencia do previsto neste artigo poderán desistir da súa solicitude e entenderase que, para efectos das garantías achegadas, a desistencia se produce por causas alleas ao dito titular, polo que o órgano competente devolverá as ditas garantías.

A desistencia polas causas sinaladas non será incompatible coa posibilidade de presentar a súa proposta á convocatoria do concurso.

3. O primeiro día hábil de cada mes, o operador do sistema deberá remitir á Secretaría de Estado de Enerxía un informe en que se detallen aqueles nós que cumpran algún dos criterios establecidos no artigo 18.2 para seren incluídos nos grupos 2 e 3, con indicación da causa concreta que motiva a liberación ou afloramento de capacidade, en particular se esta ten a súa orixe na aplicación do previsto no artigo 1 do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, así como o detalle da capacidade que fose liberada ou que aflorase, e da nova capacidade de acceso do nó que resulta de ter en conta a dita capacidade.

Así mesmo, o informe do operador do sistema deberá incluír a listaxe de nós que cumpran o criterio establecido no artigo 18.2 para seren incluídos no grupo 1, co detalle da capacidade de acceso dispoñible en cada un deles.

Neste informe tamén se porá de manifesto se algún dos nós pertencentes aos grupos anteriores cumpre ou non os requisitos establecidos no artigo 18 para a realización dun concurso.

4. En caso de que o informe do operador do sistema recolla que a capacidade dispoñible ou que foi liberada nun nó non cumpre o limiar a que se refire o artigo 18.3, deixará de ser de aplicación a imposibilidade de admitir solicitudes, levantarase a suspensión dos procedementos de acceso e de conexión previstos no punto segundo deste artigo e, a partir do primeiro día do mes seguinte ao que se liberase a dita capacidade, esta será outorgable aplicándose o criterio xeral recollido no artigo 7.

5. No caso de que o informe do operador do sistema poña de manifesto que algún dos nós incluídos nel cumpre o limiar para convocar un concurso a que se refire o artigo 18.3, a persoa titular da Secretaría de Estado de Enerxía poderá, nun prazo máximo de dous meses,

ditar resolución pola cal se acorde que, en determinados nós, se realizará un concurso de capacidade de acceso, mediante orde ministerial, nos termos establecidos neste real decreto. Esta resolución poderá tamén conter, expresamente, en que nós non se convocará concurso de acceso. En calquera caso, se no prazo máximo antes sinalado de dous meses non se dita resolución, ou ben nela non están contidos determinados nós, entenderase que neles non se realizará concurso. O anterior entenderase sen prexuízo de que, se con posterioridade se volven cumprir as condicións requiridas nos ditos nós e así o recolle o informe do operador do sistema, podería ser convocado un concurso de acceso neles.

A resolución da Secretaría de Estado de Enerxía seralle notificada ao operador do sistema e publicada no «*Boletín Oficial del Estado*».

A capacidade de acceso que se libere ou aflore nos nós onde se acordase a realización dun concurso irase agregando á capacidade inicial que motivou a resolución e será reservada para o concurso que se deberá convocar, sen que polo tanto esa capacidade poida ser outorgable aplicando o criterio xeral recollido no artigo 7.

Naqueles nós en que non se convoque concurso, a capacidade reservada pasará a ser outorgable aplicando o criterio xeral recollido no artigo 7.

O operador do sistema remitirá á Secretaría de Estado de Enerxía toda a información que esta solicite para a realización dos concursos, en particular aquela relativa á capacidade total reservada en cada un dos nós.

A capacidade reservada que se acumule con destino a un futuro concurso manterase ata a aprobación da súa orde de convocatoria.

6. O Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico poderá incluír na convocatoria do concurso a totalidade ou parte dos nós para os cales a Secretaría de Estado de Enerxía anunciase a realización dun concurso, conforme o previsto neste artigo. En todo caso, a orde de convocatoria dun concurso terá lugar nun prazo máximo de dez meses desde a data da resolución da Secretaría de Estado de Enerxía que anuncie a realización do dito concurso.

7. As instalacións que resulten adjudicatarias dos concursos que se organicen en virtude deste capítulo deberán solicitar a concesión dos correspondentes permisos de acceso e de conexión, de conformidade co previsto neste real decreto, ben que non aplicará a este caso o criterio de prelación temporal recollido no punto primeiro do artigo 7.

8. A non aceptación por parte do adjudicatario das condicións técnicas e económicas que deriven do procedemento de acceso e conexión terá os efectos que se recollen no artigo 14, sen prexuízo das consecuencias que deriven do incumprimento das condicións vinculadas ao concurso.

9. Para establecer a capacidade de acceso que poderá ser outorgada, de conformidade co previsto neste capítulo, deberase ter en conta a capacidade de acceso máxima dispoñible. Esta capacidade de acceso máxima será a que determine o operador de sistema en aplicación dos criterios técnicos de acceso que estableza a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, de conformidade co disposto no artigo 33.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro. Para tal efecto, a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas poderalle solicitar ao xestor da rede de transporte a capacidade existente nos nós da rede en aplicación dos criterios técnicos establecidos pola Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia.

10. A Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas remitiralle ao operador do sistema a información relativa á capacidade das solicitudes presentadas en cada un dos nós incluídos nun concurso, coa indicación de se a dita capacidade permite concluír que eses nós son susceptibles de ser incluídos en futuros concursos, de conformidade co criterio recollido na alínea b) 2.ª do parágrafo segundo do artigo 18.2.

A información anterior remitirase no prazo máximo dun mes desde que finalice o prazo de remisión de propostas que fixe a orde de convocatoria do concurso de capacidade de acceso.

CAPÍTULO VI

Actuacións tras a obtención dos permisos de acceso e de conexiónArtigo 21. *Contrato técnico de acceso á rede.*

1. Unha vez emitidos os correspondentes permisos de acceso e de conexión a un punto da rede dunha instalación e obtidas as autorizacións administrativas da dita instalación ás cales se refire o artigo 53.1 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, incluídas as súas infraestruturas de conexión, os consumidores, os xeradores e os distribuidores de enerxía eléctrica deberán subscribir un contrato técnico de acceso, co titular da rede en que se encontre o punto de conexión, nun prazo máximo de cinco meses, o cal rexerá as relacións técnicas entre ambos.

2. O contido do contrato técnico de acceso deberase axustar en todo caso ao contido que, para estes efectos, establece a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia ao abeiro do previsto no artigo 33.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

3. As discrepancias que se susciten sobre o contrato técnico de acceso serán resoltas polo mesmo órgano que, de conformidade co establecido no artigo 33.5 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, teña a competencia para resolver conflitos ou discrepancias no caso dos permisos de conexión.

4. O contrato técnico de acceso poderá ser modificado por petición de calquera das partes, sempre que exista acordo explícito entre ambas, cumpra cos requisitos que lle resulten exixibles e sexa posible de acordo coa normativa sectorial que lle sexa de aplicación. A solicitude de modificación deberá incluír unha proposta alternativa, debidamente xustificada, pola parte solicitante.

En caso de falta de acordo respecto á modificación, calquera das partes poderá suscitar un conflito ante o mesmo órgano a que se refire o punto anterior.

5. Estarán exentos de formalizar o correspondente contrato técnico de acceso coa empresa distribuidora os consumos conectados a tensións inferiores a 36 kV, as instalacións de xeración para autoconsumo sen excedentes e as instalacións de produción de potencia igual ou inferior a 15 kW que se sitúen en solo urbanizado que dispoñan de contrato de acceso en vigor para instalacións de consumo asociadas.

Artigo 22. *Contrato de acceso á rede para consumidores.*

1. Os consumidores deberán formalizar o correspondente contrato de acceso coa empresa distribuidora que corresponda en cada caso, de acordo co previsto no artigo 44 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e nos artigos 59 e 81 do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro. O contrato de acceso conterá as condicións económicas asociadas á subministración de enerxía eléctrica.

2. No caso de instalacións de consumo conectadas á rede de transporte, a formalización do contrato de acceso estará condicionada á presentación do contrato técnico de acceso suscrito co titular da rede de transporte.

3. No caso de instalacións de consumo conectadas á rede de distribución, o contrato técnico de acceso e o contrato de acceso poderanse formalizar nun único documento.

CAPÍTULO VII

Garantías económicas e caducidade dos permisos de acceso e de conexiónArtigo 23. *Garantías económicas necesarias para a tramitación dos procedementos de acceso e conexión de instalacións de xeración de electricidade.*

1. Para as instalacións de xeración de electricidade, o solicitante, antes de realizar a solicitude de acceso e conexión á rede de transporte ou, de ser o caso, á rede de distribución, deberá presentar, ante o órgano competente para outorgar a autorización da instalación, xustificante acreditativo de ter depositado, con posterioridade á entrada en

vigor deste real decreto, unha garantía económica por unha contía equivalente a 40 €/kW instalado.

No caso de instalacións competencia da Administración xeral do Estado, a dita garantía depositarase ante a Caixa Xeral de Depósitos.

Unha vez emitido o permiso de acceso, se este se outorga por unha capacidade inferior á solicitada, o titular do permiso poderá modificar a contía da garantía depositada para axustala á capacidade outorgada.

2. Quedarán exentas da presentación da garantía a que se refire o punto anterior as instalacións de potencia igual ou inferior a 15 kW ou aquelas instalacións de xeración destinadas ao autoconsumo que non teñan a consideración de instalacións de produción, salvo que estas instalacións formen parte dunha agrupación cuxa potencia sexa superior a 1 MW, de acordo coa definición de agrupación establecida no artigo 7 do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño.

3. A presentación do xustificante acreditativo a que se refire o punto primeiro será requisito imprescindible para a iniciación dos procedementos de acceso e conexión por parte do xestor da rede de transporte ou, de ser o caso, do xestor da rede de distribución. Para iso, o órgano competente para outorgar a autorización da instalación remitiralle ao solicitante a confirmación da adecuada presentación da garantía por parte do solicitante.

Para os efectos anteriores, a presentación ante o órgano competente para outorgar a autorización da instalación do xustificante acreditativo de ter constituído a garantía deberá ir acompañada dunha solicitude expresa para que o dito órgano se pronuncie sobre se a garantía está adecuadamente constituída, co fin de poder presentar a dita confirmación ante o xestor de rede pertinente e que este poida admitir a solicitude. A solicitude deberá incluír a rede de transporte ou distribución a que se prevé solicitar o acceso e a conexión. Se a solicitude ou o xustificante de depósito da garantía que a acompañan non fosen acordes coa normativa, o órgano competente para outorgar a autorización da instalación requirirá o interesado para que a emende. Para estes efectos, considerarase data de presentación da solicitude aquela en que fose realizada a emenda.

O prazo para que o órgano competente se pronuncie sobre a adecuada constitución da garantía será de tres meses contados desde a data de presentación da solicitude ou, de ser o caso, desde a data en que esta fose emendada. De acordo coa disposición adicional terceira da Lei 24/2013, do 26 de decembro, unha vez superado o prazo anterior sen que o órgano competente se pronuncie a respecto da solicitude, o pronunciamiento do dito órgano entenderase realizado no sentido negativo.

4. A finalidade da garantía que se constituía de conformidade co disposto neste artigo será a obtención da autorización de explotación.

No xustificante da garantía débense indicar expresamente a referencia a este artigo, así como, polo menos, os seguintes datos da instalación: tecnoloxía, nome e localización do proxecto e a súa potencia instalada para a súa identificación.

A modificación das garantías presentadas, en calquera momento anterior á obtención da autorización de explotación, se esta modificación supón que a instalación non poida ser considerada a mesma para os efectos de acceso e conexión, de conformidade co previsto na disposición adicional décimo cuarta do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, suporá a perda automática dos permisos de acceso e/ou conexión concedidos ou solicitados.

5. A garantía económica cancelarase cando o petionario obteña a autorización de explotación definitiva da instalación de xeración de electricidade. A cancelación realizarase no prazo máximo de tres meses desde a solicitude do petionario en que achegue a autorización de explotación.

6. A caducidade dos permisos de acceso e de conexión conforme o establecido no artigo 26 deste real decreto suporán a execución inmediata, por parte do órgano competente para a emisión das autorizacións administrativas, das garantías económicas presentadas para a tramitación da solicitude de acceso á rede de transporte ou distribución, segundo corresponda en cada caso.

Non obstante, o órgano competente para a autorización da instalación poderá exceptuar a execución da garantía depositada se a caducidade dos permisos de acceso e

de conexión vén motivada porque un informe ou resolución dunha Administración pública impida a dita construción, e así sexa solicitado por este.

Artigo 24. Pagamentos por actuacións realizadas nas redes de transporte ou distribución tras a obtención dos permisos de acceso e de conexión de instalacións de xeración de electricidade en puntos de tensión superior a 36 kV.

Os titulares de permisos de acceso e de conexión de instalacións de xeración, cuxo punto de conexión sexa de tensión superior a 36 kV, deberán realizar os pagamentos e subscribir o contrato de encargo de proxecto a que se refiren os puntos segundo e terceiro da disposición adicional terceira do Real decreto lei 15/2018, do 5 de outubro, nos prazos e termos previstos neles.

Artigo 25. Pagamentos por actuacións realizadas nas redes de transporte ou distribución por parte dos titulares de permisos de acceso e de conexión de instalacións de demanda en puntos de tensión superior a 36 kV.

1. Cando, para permitir a conexión á rede de instalacións de demanda, a totalidade ou parte das actuacións realizadas nas redes de transporte ou distribución deban ser sufragadas polos titulares dos permisos de acceso e de conexión e estas deban ser desenvolvidas polo titular da rede, os titulares dos permisos de acceso e de conexión, cuxo punto de conexión sexa en tensións superiores a 36 kV, deberánlle presentar ao titular un pagamento dun 10% do valor do investimento das actuacións na rede nun prazo non superior a doce meses desde a obtención dos permisos.

2. O valor do investimento a que se refire o punto anterior incluírá a posición de conexión e os traballos de reforzo, adecuación, adaptación ou reforma de instalacións da rede necesarias para a conexión.

3. No caso de que as actuacións na rede non cheguen a realizarse por causas alleas ao solicitante, reintegrarase o anticipo a que se refire o punto primeiro.

4. Tras ter aboado o importe indicado no punto primeiro deste artigo, e unha vez obtida a autorización administrativa previa da instalación de demanda, se esta for necesaria, o titular do permiso de acceso e conexión subscribirá co titular da rede, antes de que transcorran catro meses desde o último dos dous fitos anteriores, un contrato de encargo de proxecto polas instalacións da rede ás cales se conectará a instalación de demanda. Neste contrato deberánse recoller os pagamentos adicionais aos importes referidos no punto primeiro, para o desenvolvemento e execución das instalacións por parte do titular da rede, que deban sufragar os suxeitos que desexan conectarse á rede.

En caso de desistencia por parte do solicitante, poderá recuperar os custos aboados coa excepción dos custos non recuperables en que incorreu ata ese momento o titular da rede, en relación coa tramitación e construción das instalacións, e producirase a caducidade dos permisos de acceso e de conexión.

5. En relación coas instalacións que, de acordo co Real decreto 1048/2013, do 27 de decembro, sexan consideradas de nova extensión de rede e sexan desenvolvidas cunha empresa instaladora legalmente autorizada distinta da empresa distribuidora ou transportista, o promotor deberalle presentar á dita empresa distribuidora ou transportista propietaria da rede no dito punto o proxecto das instalacións de nova extensión de rede e o seu programa de execución nos mesmos prazos a que se refire o punto anterior.

Artigo 26. Caducidade dos permisos de acceso e de conexión.

1. Con carácter xeral, e de conformidade co establecido no artigo 33.8 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e co artigo 1 do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, os permisos de acceso e de conexión caducarán:

a) Se, transcorridos cinco anos desde a súa obtención, as instalacións a que se refiren os ditos permisos de acceso e de conexión non obteñen a autorización administrativa de explotación. En permisos de acceso outorgados para proxectos de

instalacións de produción de enerxía eléctrica de tecnoloxía hidráulica de bombeo, este prazo poderase estender, por solicitude do titular, ata os sete anos.

Así mesmo, e de acordo co Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, no caso de instalacións de xeración de enerxía eléctrica que obtiveron o permiso de acceso nunha data comprendida entre o 28 de decembro de 2013 e antes da entrada en vigor do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, os prazos anteriores contabilizaranse desde a data de entrada en vigor do citado real decreto lei.

b) No caso de instalacións construídas e en servizo cando, por causas imputables ao titular da instalación distintas do peche temporal, cese a vertedura de enerxía á rede por un período superior a tres anos.

2. Así mesmo, producirase a caducidade dos permisos de acceso e de conexión en caso de incumprimento dos fitos administrativos establecidos no artigo 1 do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, nos prazos que se establecen nel.

3. Para efectos do cumprimento dos fitos administrativos a que se refire o punto anterior, no caso de hibridación dunha instalación que teña un permiso de acceso xa concedido e aínda non dispoña da autorización de posta en servizo da tecnoloxía inicial, o cómputo de prazos atenderá exclusivamente a tecnoloxía que contase co permiso de acceso inicial, e o cómputo de prazos realizarase a partir da concesión do permiso de acceso, salvo que este se obtivese con anterioridade á entrada en vigor do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, caso en que o cómputo de prazos se realizará a partir da entrada en vigor do dito real decreto lei.

4. Adicionalmente ao sinalado nos puntos anteriores, producirá a caducidade dos permisos de acceso e de conexión de instalacións de xeración de electricidade a non achega dos pagamentos a que se refire o artigo 24.

A caducidade dos permisos de acceso e de conexión por esta causa deberá ser comunicada polo titular da rede á Administración competente para a autorización da instalación, así como ao xestor da rede onde se sitúe o punto de conexión a que se refire o permiso de acceso e conexión caducado.

CAPÍTULO VIII

Hibridación de instalacións

Artigo 27. Hibridación de instalacións de xeración de electricidade con permisos de acceso e de conexión concedidos.

1. De acordo co previsto no artigo 33.12 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, os titulares de instalacións de xeración de enerxía eléctrica con permisos de acceso e de conexión concedidos e en vigor, que hibriden as ditas instalacións mediante a incorporación a elas de módulos de xeración de electricidade que utilicen fontes de enerxía primaria renovable ou mediante a incorporación de instalacións de almacenamento, poderán evacuar a enerxía eléctrica utilizando o mesmo punto de conexión e a capacidade de acceso xa concedida.

2. Para tal efecto, os titulares dos ditos permisos deberanlle solicitar ao xestor da rede pertinente a actualización dos permisos de acceso e de conexión. Esta solicitude non requirirá do outorgamento dun novo permiso de acceso e conexión e, polo tanto, non aplicará a esta o criterio de prelación temporal recollido no punto primeiro do artigo 7. Non obstante, en caso de que se produza o incumprimento dos fitos a que se refire o artigo 1 do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, o xestor da rede e o titular da rede restituirán o permiso de acceso e, de ser o caso, o de conexión á situación orixinal e notificaranllo á autoridade competente, que executará as garantías a que se refire o número 6 deste artigo.

3. A hibridación nos termos previstos neste artigo poderase realizar sempre que os titulares dos permisos de acceso e de conexión acrediten ante o xestor da rede que a

instalación de xeración de electricidade que resulte da hibridación cumpre os seguintes requisitos:

- a) Respecta os criterios técnicos de acceso e conexión recollidos na normativa correspondente en vigor e, en particular, os que a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia estableza para tal efecto na correspondente circular.
- b) Non supón aumentar a capacidade de acceso outorgada nunha cantidade tal que a instalación non poida ser considerada a mesma, de conformidade co previsto na disposición adicional décimo cuarta do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro.
- c) Cumpre cos requisitos técnicos que lle sexan de aplicación.
- d) O seu titular xa dispón dun permiso de acceso e conexión en vigor para, polo menos, un dos módulos de xeración de electricidade que compoñan a instalación.
- e) En ningún caso a potencia instalada da tecnoloxía que ten outorgados os permisos de acceso e de conexión poderá ser inferior ao 40% da capacidade de acceso outorgada no permiso de acceso.
- f) Cumpre, de ser o caso, cos requisitos de medida definidos no número 5 deste artigo.
- g) Os novos módulos de xeración de electricidade que se incorporan á instalación cumpren cos requisitos de conexión establecidos no Regulamento (UE) 2016/631, do 14 de abril de 2016, así como na normativa que sirva para o desenvolvemento ou implementación.

O incumprimento das condicións anteriores comportará a inadmisión, por parte do xestor da rede, da solicitude de actualización do permiso de acceso e conexión e, en consecuencia, a necesidade de tramitar e obter un permiso de acceso e conexión para poder conectar á rede a instalación de xeración híbrida. A inadmisión por esta causa da solicitude de actualización dos permisos en acceso e conexión non suporá a perda dos permisos de acceso e de conexión orixinalmente concedidos.

4. Os módulos de xeración de electricidade e as instalacións de almacenamento que integren a instalación de xeración híbrida deberán dispor dun sistema de control coordinado que impida que se supere nalgún momento a capacidade de acceso máxima que pode ser evacuada tendo en conta o establecido na alínea b) do punto anterior.

5. Os módulos de xeración de electricidade que forman parte da instalación híbrida e se encontren acollidos á percepción dalgún réxime retributivo específico ou adicional deberán dispor dos equipamentos de medida que permitan levar a cabo a súa adecuada retribución.

O anterior entenderase sen prexuízo das consideracións que, para os efectos retributivos, se establecen no Real decreto 413/2014, do 6 de xuño.

6. A solicitude de actualización dos permisos de acceso e de conexión das instalacións híbridas que resulten de aplicar o previsto neste artigo someterase ao procedemento xeral de obtención de novos permisos, coas seguintes particularidades:

- a) Aplicarán os prazos previstos no procedemento abreviado.
- b) Non lle será de aplicación o criterio de prelación temporal a que se refire o punto primeiro do artigo 7.
- c) As garantías económicas do novo módulo a que se refire o capítulo VII terán unha redución do 50%.
- d) A avaliación da solicitude por parte do xestor da rede deberá incluír a valoración do cumprimento dos requisitos a que se refire o punto terceiro deste artigo.

Artigo 28. *Hibridación de instalacións de xeración de electricidade sen permisos de acceso e de conexión concedidos.*

1. De conformidade co previsto no artigo 33.12 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, poderanse presentar solicitudes de permisos de acceso para instalacións de xeración de electricidade híbridas que incorporen varias tecnoloxías sempre que, polo menos una

delas, utilice unha fonte de enerxía primaria renovable ou incorpore instalacións de almacenamento.

2. As solicitudes que se presenten, de conformidade co sinalado no punto anterior, deberán someter ao procedemento xeral de outorgamento de acceso, coas seguintes particularidades:

a) As garantías económicas a que se refire o capítulo VII terán unha redución do 50% para as tecnoloxías que acheguen menor potencia en termos porcentuais.

b) De existir unha solicitude de acceso e conexión en curso sobre a cal aínda non se obtivesen os permisos correspondentes, poderase realizar unha actualización da dita solicitude. Para os efectos de consideración de prelación temporal para o outorgamento dos ditos permisos, a data será a da solicitude orixinal, sempre que a instalación de xeración poida ser considerada a mesma, de conformidade co establecido na disposición adicional décimo cuarta do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro.

3. Os módulos de xeración de electricidade que formen parte da instalación híbrida e se encontren acollidos á percepción dalgún réxime retributivo específico ou adicional deberán dispor dos equipamentos de medida que permitan levar a cabo a súa adecuada retribución. O anterior entenderase sen prexuízo das consideracións que para os efectos retributivos se establecen no Real decreto 413/2014, do 6 de xuño.

CAPÍTULO IX

Resolución de conflitos e réxime sancionador

Artigo 29. *Resolución de conflitos de acceso e conexión.*

1. De acordo co previsto no artigo 33.3 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia resolverá, por petición de calquera das partes afectadas, os posibles conflitos que se poidan suscitar en relación co permiso de acceso ás redes de transporte e distribución, así como coas denegacións deste emitidas polo xestor da rede de transporte e polo xestor da rede de distribución, nos termos previstos no dito artigo.

2. De acordo co previsto no artigo 33.5 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, as discrepancias que se susciten en relación coa tramitación, o outorgamento ou a denegación do permiso de conexión ás instalacións de transporte ou distribución resolveranos:

a) No caso de instalacións cuxa autorización sexa competencia da Administración Xeral do Estado, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia.

b) No caso de instalacións cuxa autorización sexa de competencia autonómica, o órgano competente da comunidade autónoma correspondente, logo de informe da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia.

3. De acordo co disposto no artigo 33.5 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, o informe que debe emitir a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, de conformidade co previsto na alínea b) do punto anterior, terá carácter vinculante no relativo ás condicións económicas e ás condicións temporais relativas aos calendarios de execución das instalacións dos titulares de redes recollidas nos plans de investimento da rede de transporte e nos plans de investimento das empresas distribuidoras aprobados pola Administración xeral do Estado.

Artigo 30. *Réxime sancionador.*

O incumprimento do establecido neste real decreto poderá ser sancionado, de acordo co disposto no título X da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

Disposición adicional primeira. *Sistemas de control coordinados para garantir que non se supera a capacidade de acceso outorgada.*

As instalacións de xeración de electricidade cuxa potencia total instalada supere a capacidade de acceso outorgada no seu permiso de acceso deberán dispor dun sistema de control, coordinado para todos os módulos de xeración e instalacións de almacenamento que a integren, que impida que a potencia activa que esta poida inxectar á rede supere a dita capacidade de acceso.

Disposición adicional segunda. *Cómputo de prazos.*

1. Cando neste real decreto os prazos se sinalen por días, enténdese que estes son hábiles, excluídos do cómputo os sábados, os domingos e os declarados festivos en todo o territorio nacional.

2. Os prazos expresados en días contaránse a partir do día seguinte a aquel en que teña lugar a notificación, ou desde o seguinte a aquel en que debería terse producido a dita notificación, acto ou pronunciamento.

3. Se o prazo se fixa en meses ou anos, estes computaránse a partir do día seguinte a aquel en que teña lugar a notificación, ou a partir do día seguinte a aquel en que debería terse producido a notificación.

4. O prazo concluirá o mesmo día en que se produciu ou, de ser o caso, debería terse producido a notificación no mes ou no ano de vencemento. Se no mes de vencemento non hai día equivalente a aquel en que comeza o cómputo, entenderase que o prazo expira o último día do mes.

5. Cando o último día do prazo sexa inhábil, entenderase prorrogado ao primeiro día hábil seguinte.

6. Para o cumprimento de prazos por parte dos xestores ou dos titulares da rede de transporte e distribución, deberase ter en conta o calendario de días hábiles da comunidade autónoma e municipio onde teña a sede o xestor ou titular da rede.

Así mesmo, no caso dos prazos que deba cumprir o solicitante dun permiso de acceso e conexión, deberase ter en conta o calendario de días hábiles da comunidade autónoma e municipio onde resida ou teña a súa sede social o solicitante.

7. Non obstante, en todo aquilo que non estea expresamente previsto neste artigo será de aplicación o artigo 30 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas.

Disposición adicional terceira. *Hibridación de plantas industriais con coxeracións.*

Os titulares das instalacións de coxeración asociadas a un consumidor que antes da entrada en vigor deste real decreto estivesen vendendo toda a súa enerxía neta xerada procedente da planta de coxeración, poderán manter o dito réxime e instalar plantas de xeración renovable para realizar autoconsumo con esta nova xeración ou instalacións de almacenamento, sempre que realicen medida directa dos novos módulos de xeración instalada e cumpran con toda a normativa que lles sexa de aplicación, en particular no relativo a acceso e conexión, hibridación e autoconsumo e, de ser o caso, ao recollido no Real decreto 413/2014, do 6 de xuño.

Sen prexuízo do previsto na disposición transitoria segunda do Real decreto 244/2019, do 5 de abril, aquelas coxeracións ás cales, ao abeiro do previsto na disposición adicional primeira do Real decreto 900/2015, do 9 de outubro, lles fose concedida unha configuración singular de medida e hibriden as ditas instalacións mediante a incorporación a elas de módulos de xeración de electricidade que utilicen fontes de enerxía primaria renovable ou mediante a incorporación de instalacións de almacenamento deberán obter unha resolución de actualización da dita configuración singular de medida. Para tal efecto, os titulares das configuracións singulares de medida deberán presentar á Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, no prazo de vinte e catro meses desde a entrada en vigor

deste real decreto, unha solicitude de actualización da configuración singular de medida que se encuentre en vigor e achegar xunto coa solicitude:

- a) Certificado suscrito polo encargado da lectura dos consumos en que manifieste que a proposta de configuración de medida é apta para determinar as medidas necesarias para a correcta facturación.
- b) Certificado suscrito polo encargado da lectura do punto fronteira de xeración en que manifieste que a proposta de configuración de medida é apta para determinar as medidas necesarias para a liquidación e que a configuración permite a medida directa dos novos módulos de xeración ou almacenamento instalados.
- c) Proposta de prazo para a adecuación da instalación á proposta de configuración singular de medida, a cal en ningún caso poderá exceder os doce meses desde o outorgamento da resolución.

A persoa titular da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas autorizará a utilización dunha configuración de medida cando se acrediten os certificados dos encargados da lectura dos puntos fronteira de consumidores e de produción que declaren que a proposta de configuración de medida é apta para a determinación das medidas necesarias.

A resolución da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas que, de ser o caso, autorice a utilización dunha configuración de medida determinará o prazo máximo para a adecuación da instalación a ela.

O prazo para resolver e notificar a autorización para utilizar unha configuración singular de medida será de seis meses. Unha vez transcorrido ese prazo, entenderase que a solicitude foi desestimada sen que isto poña fin á vía administrativa.

Disposición adicional cuarta. Definición da potencia instalada das instalacións solares fotovoltaicas para os efectos da aplicación do réxime retributivo específico.

Para os efectos da aplicación do réxime retributivo específico, ás instalacións incluídas no subgrupo b.1.1 do artigo 2 do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, seralles de aplicación a definición de potencia instalada vixente no momento do outorgamento do dito réxime retributivo.

Disposición adicional quinta. Garantías a instalacións de demanda en puntos de tensión superior a 36 kV.

O disposto no artigo 25 será de aplicación ás instalacións de demanda que, no momento da entrada en vigor deste real decreto, dispoñan de permisos de acceso e de conexión en redes de tensión superior a 36 kV, ben que o prazo para aboar o 10 % a que se refire o punto primeiro do dito artigo será o maior dos seguintes: un ano, computado desde a data en que fose outorgado o permiso de conexión, ou un ano desde a entrada en vigor deste real decreto.

Disposición adicional sexta. Aplicación de requisitos de observabilidade e controlabilidade a instalacións existentes.

Con independencia do cambio na definición de potencia instalada introducido mediante a disposición derradeira terceira, aqueles produtores que, no momento da entrada en vigor deste real decreto, deban cumprir coas obrigacións recollidas no artigo 7 e na disposición adicional décimo segunda do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, de acordo coa definición de potencia instalada aplicable con anterioridade á dita entrada en vigor, deberán seguir cumprindo coas ditas obrigacións.

Disposición transitoria primeira. *Interlocutores únicos de nó existentes.*

1. Os interlocutores únicos de nó que fosen designados antes da entrada en vigor deste real decreto, en virtude do previsto no anexo XV do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, seguirán exercendo as súas funcións en relación cos procedementos de acceso e conexión que fosen iniciados antes da dita entrada en vigor.

2. O interlocutor único de nó estará obrigado a remitir calquera comunicación que reciba ou recibise dirixida aos peticionarios e titulares das instalacións de xeración de electricidade, no prazo máximo de cinco días desde a súa recepción. Se a remisión estivese pendente desde antes da entrada en vigor deste real decreto, o prazo anterior comezará a contar desde a dita entrada en vigor.

3. Así mesmo, o interlocutor único de nó deberá cumprir coas peticións de traslado de documentos ou comunicacións ao xestor ou ao titular da rede de transporte, segundo proceda en cada caso, que lle sexan presentadas ou lle fosen presentadas polos peticionarios ou titulares de permisos de instalacións de xeración de electricidade, no prazo máximo de cinco días desde a súa recepción. Se a petición fose anterior á entrada en vigor deste real decreto, o prazo anterior comezará a contar desde a dita entrada en vigor.

4. Os conflitos que se susciten entre os solicitantes de acceso e conexión relativos ás relacións co interlocutor único de nó serán tratados como un conflito de acceso.

5. O previsto no punto cuarto do anexo XV do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, non será de aplicación para os procedementos de acceso e conexión que se inicien a partir da entrada en vigor deste real decreto.

Disposición transitoria segunda. *Instalacións que, no momento da entrada en vigor do real decreto, non dispoñan de permiso de conexión.*

1. As instalacións que, no momento da entrada en vigor deste real decreto, non contén co permiso de conexión pero solicitasen ou obtivesen o permiso de acceso, deberán solicitar e tramitar a obtención do dito permiso de conexión ante o titular da rede onde solicitasen ou obtivesen o permiso de acceso, polo que non será de aplicación o previsto no artigo 5.2 deste real decreto.

2. As instalacións que, no momento da entrada en vigor deste real decreto, solicitasen o permiso de conexión, pero non contén con permiso de acceso, seguirán tramitando a obtención do dito permiso de conexión ante o titular da rede onde este fose solicitado. Unha vez obtido, de ser o caso, o permiso de conexión, estas instalacións deberán solicitar o permiso de acceso ante o xestor da rede en que lles fose outorgado o permiso de conexión.

3. Para efectos da tramitación e obtención do permiso de conexión ou de acceso nos casos a que se refire esta disposición transitoria, serán de aplicación o procedemento e os prazos a que se refire o capítulo III, coas particularidades inherentes ao feito de que só é preciso obter o permiso de conexión ou de acceso, segundo corresponda en cada caso.

Disposición transitoria terceira. *Inadmisión de solicitudes de permisos de acceso e de conexión en nós de transición xusta.*

Desde a entrada en vigor deste real decreto e ata que a persoa titular do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico regule e se resolvan, conforme o previsto na disposición adicional vixésimo segunda da Lei 24/2013, do 26 de decembro, os procedementos para a concesión de capacidade de acceso en cada un dos nós de transición xusta aos cales se refire o anexo do Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, o xestor da rede de transporte non admitirá solicitudes para o outorgamento de capacidade de acceso nos ditos nós.

Así mesmo, a Administración competente para a autorización das instalacións non admitirá solicitudes para pronunciarse sobre se a garantía está adecuadamente constituída conforme o establecido no artigo 23 deste real decreto, relativas a instalacións que teñan previsto evacuar nos ditos nós.

Disposición transitoria cuarta. *Garantías económicas necesarias para a tramitación dos procedementos de acceso e conexión de instalacións de xeración de electricidade.*

Tal e como establece o artigo 23, para realizar a solicitude de acceso e conexión á rede de transporte ou, de ser o caso, á rede de distribución, as garantías deberán estar constituídas con posterioridade á entrada en vigor deste real decreto.

En ningún caso serán válidas para a tramitación dun permiso de acceso e conexión para unha nova instalación, ao abeiro deste real decreto, as garantías constituídas con anterioridade á súa entrada en vigor, mesmo cando as ditas garantías presenten unha addenda ou calquera tipo de modificación para adaptarse aos requisitos establecidos neste real decreto.

Disposición transitoria quinta. *Expedientes de instalacións eléctricas en tramitación no momento da entrada en vigor do real decreto.*

1. Para os efectos de tramitación administrativa das autorizacións previstas no artigo 53 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, a nova definición de potencia instalada introducida mediante a disposición derradeira terceira un terá efectos para aquelas instalacións que, tendo iniciado a súa tramitación, aínda non obtivesen a autorización de explotación definitiva.

2. Con carácter xeral, aos procedementos de autorización de instalacións eléctricas iniciados con anterioridade á entrada en vigor deste real decreto seralles de aplicación a nova definición de potencia instalada.

Non obstante o anterior, co fin de evitar o prexuízo que poida provocar sobre os administrados o reinicio dunha nova tramitación, aqueles expedientes aos cales a aplicación do novo criterio lles implique un cambio na Administración competente para a súa tramitación continuarán a súa tramitación na Administración en que a iniciaron ata a obtención da autorización de explotación e inscrición no Rexistro administrativo de instalacións de produción de enerxía eléctrica, sempre que non se produzan cambios na potencia instalada, de acordo coa dicción anterior á entrada en vigor deste real decreto, e sempre que no prazo de tres meses desde a entrada en vigor deste real decreto non se lle comunique á dita Administración a desistencia do procedemento iniciado.

Disposición transitoria sexta. *Plataformas web que desenvolverán os xestores das redes de transporte e distribución.*

1. O prazo para desenvolver e ter operativas as funcionalidades das plataformas web ás cales se refire o artigo 5.3 deste real decreto será de tres meses desde a súa entrada en vigor.

2. O prazo para desenvolver e ter operativas as funcionalidades das plataformas web ás cales se refire o artigo 5.4 deste real decreto, así como o detalle do seu contido e a frecuencia con que a información deberá ser actualizada, serán os que estableza a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia na circular que deberá aprobar de conformidade co previsto no artigo 33.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro.

Disposición transitoria sétima. *Adecuación do Rexistro de Instalacións de Produción de Enerxía Eléctrica á nova definición de potencia instalada das instalacións solares fotovoltaicas establecida na disposición derradeira terceira deste real decreto.*

Os órganos competentes para a inscrición das instalacións no Rexistro de Instalacións de Produción de Enerxía Eléctrica disporán dun prazo de doce meses, desde a entrada en vigor deste real decreto, para adecuaren o seu contido á nova definición de potencia instalada das instalacións solares fotovoltaicas, establecida en virtude da disposición derradeira terceira deste real decreto.

Disposición transitoria oitava. *Inadmisión de solicitudes ata a publicación das capacidades de acceso con base nos criterios de avaliación que aprobe a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia.*

Ata a publicación, nas plataformas ás cales se refire o artigo 5.4, da información sobre os valores de capacidade de acceso dispoñible conforme os novos criterios para a avaliación da dita capacidade que aprobe a circular a que se refire o artigo 33.11 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e conforme as especificacións de detalle que, de ser o caso, sexan necesarias para desenvolver a metodoloxía e as condicións do acceso e a conexión que estableza a dita circular, os xestores das redes non admitirán as novas solicitudes de acceso e conexión que se presenten tras a entrada en vigor deste real decreto.

O anterior entenderase sen prexuízo da eventual realización de concursos naqueles nós en que isto sexa posible de conformidade co previsto no capítulo V.

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa.*

Derróganse cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ao establecido neste real decreto e, en particular:

a) Os artigos 53, 54, 57, 59-bis, 62, 66 e 66-bis do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica.

b) Os artigos 4.2 e 5 do Real decreto 1699/2011, do 18 de novembro, polo que se regula a conexión á rede de instalacións de produción de enerxía eléctrica de pequena potencia.

Disposición derradeira primeira. *Aplicabilidade do artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.*

Coa entrada en vigor deste real decreto será de plena aplicación o previsto no artigo 33 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, e na súa normativa de desenvolvemento, de conformidade co disposto na disposición transitoria décimo primeira da mesma lei.

Disposición derradeira segunda. *Modificación do Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica.*

O Real decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica, queda modificado como segue:

Un. Introdúcese un novo número 2 no artigo 123, coa seguinte redacción:

«2. No caso de liñas que cumpran funcións de evacuación de instalacións de produción de enerxía eléctrica, en ningún caso se poderá outorgar a autorización administrativa previa das infraestruturas de evacuación dunha instalación de xeración sen a achega previa dun documento, suscrito por todos os titulares de instalacións con permisos de acceso e de conexión outorgados na posición de liña de chegada á subestación da rede de transporte ou distribución, segundo proceda en cada caso, que acredite a existencia dun acordo vinculante para as partes en relación co uso compartido das infraestruturas de evacuación. Para estes efectos, o citado documento poderá ser achegado no momento de realizar a solicitude a que se refire o punto anterior ou en calquera momento do procedemento de obtención da autorización administrativa previa.»

Dous. Suprímese o parágrafo terceiro do punto quinto da disposición adicional décimo cuarta, que queda redactado como segue:

«5. En ningún caso a actualización dos permisos de acceso e de conexión polas causas a que se refire o punto anterior comportará a modificación da data de concesión dos ditos permisos, que seguirá sendo a mesma que a do permiso concedido.

Do mesmo modo, en ningún caso a actualización dunha solicitude de acceso e conexión polas razóns a que se refire o punto anterior suporá a modificación da data en que se considere realizada a solicitude de acordo co que, a este respecto, estableza o procedemento que regule a concesión dos permisos de acceso e de conexión.»

Tres. Modifícase a disposición adicional décimo cuarta, mediante a introdución dun novo punto sexto, co seguinte literal:

«6. Para a actualización dos permisos de acceso e conexión solicitados e/ou concedidos de acordo co previsto no punto cuarto, o solicitante ou, de ser o caso, o titular dos permisos de acceso e conexión deberá comunicar ao xestor da rede a súa intención de actualizar a solicitude de acceso e conexión en tramitación ou, de ser o caso, os permisos de acceso e conexión outorgados. Á vista desta comunicación e da documentación achegada, o xestor da rede deberase pronunciar sobre se considera que procede a actualización da solicitude ou, de ser o caso, dos permisos de acceso e conexión outorgados, por considerar que as modificacións propostas permiten seguir considerando a instalación como a mesma que aquela que solicitou ou ten outorgados os permisos de acceso e conexión.

A actualización quedará condicionada, en todo caso, a que se substitúa a garantía económica inicialmente presentada por unha segunda garantía que recolla os novos termos.

Para tales efectos, unha vez que dispoña do pronunciamento do xestor da rede sobre se a instalación segue sendo a mesma para efectos dos permisos de acceso e conexión, o solicitante ou, de ser o caso, o titular dos ditos permisos deberase dirixir ao órgano competente para autorizar a instalación para solicitarlle a autorización de substitución da garantía depositada e, no caso de ser favorable, a súa remisión á Caixa Xeral de Depósitos.

Unha vez depositada a nova garantía, deberase presentar, ante o órgano competente para autorizar a instalación, un xustificante acreditativo da súa constitución. A presentación deste xustificante será requisito imprescindible para solicitarlle ao xestor da rede de transporte ou, de ser o caso, ao xestor da rede de distribución, a actualización dos permisos de acceso e conexión. Para iso, o órgano competente para outorgar a autorización da instalación remitiralle ao solicitante a confirmación da adecuada constitución da garantía.

Para os efectos anteriores, a presentación, ante o órgano competente para outorgar a autorización da instalación, do xustificante acreditativo de ter constituído a garantía deberá ir acompañada dunha solicitude expresa para que o dito órgano se pronuncie sobre se a garantía está adecuadamente constituída co fin de poder presentar a dita confirmación ante o xestor de rede pertinente e que este poida admitir a actualización dos permisos. Se a solicitude ou o xustificante de depósito da garantía que a acompañan non son acordes coa normativa, o órgano competente para outorgar a autorización da instalación requirirá o interesado para que a emende. Para estes efectos, considerarase data de presentación da solicitude aquela en que fose realizada a emenda.»

Catro. Engádesse un novo parágrafo ao final do punto primeiro do anexo II, que queda redactado como segue:

«Para estes efectos, as modificacións na localización xeográfica da instalación que se produzan nun período inferior a dez anos consideraranse de forma acumulativa e, por tanto, deberase analizar a distancia entre os centros xeométricos da nova solicitude con respecto á máis antiga presentada no prazo sinalado.»

Disposición derradeira terceira. *Modificación do Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, polo que se regula a actividade de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos.*

O Real decreto 413/2014, do 6 de xuño, polo que se regula a actividade de produción de enerxía eléctrica a partir de fontes de enerxía renovables, coxeración e residuos, queda modificado como segue:

Un. Modifícase o segundo parágrafo do artigo 3, que queda redactado como segue:

«No caso de instalacións fotovoltaicas, a potencia instalada será a menor de entre as dúas seguintes:

a) a suma das potencias máximas unitarias dos módulos fotovoltaicos que configuran a dita instalación, medidas en condicións estándar segundo a norma UNE correspondente.

b) a potencia máxima do inversor ou, de ser o caso, a suma das potencias dos inversores que configuran a dita instalación.»

Dous. Modifícase o artigo 4, que queda redactado como segue:

«Artigo 4. *Instalacións híbridas.*

1. O réxime retributivo específico regulado neste real decreto só será aplicable ás instalacións híbridas incluídas nun dos seguintes tipos:

a) Hibridación tipo 1: aquela instalación que incorpore dous ou máis dos combustibles principais indicados para os grupos b.6, b.8 e os licores negros do grupo c.2, e que, no seu conxunto, supoñan en cómputo anual, como mínimo, o 90 por cento da enerxía primaria utilizada medida polos seus poderes caloríficos inferiores.

b) Hibridación tipo 2: aquela instalación do subgrupo b.1.2 que incorpore adicionalmente un ou máis dos combustibles principais indicados para os grupos b.6, b.7 e b.8.

c) Hibridación tipo 3: aquela instalación con dereito á percepción do réxime retributivo específico á cal se incorpore unha tecnoloxía renovable das definidas nos grupos e subgrupos da categoría b) do artigo 2. Non se considerarán hibridacións tipo 3 aquelas instalacións cuxas características fagan que poidan ser consideradas de tipo 1 ou tipo 2.

2. Para o caso de hibridación tipo 1, a inscrición no Rexistro de Réxime Retributivo Específico e no Rexistro de Instalacións de Produción de Enerxía Eléctrica realizarase no grupo do combustible maioritario detallando o resto de combustibles utilizados e facendo constar os grupos que correspondan e a porcentaxe de participación de cada un deles en canto a enerxía primaria utilizada.

Para o caso de hibridación tipo 2, a inscrición realizarase no subgrupo b.1.2 detallando o resto de combustibles utilizados e facendo constar os grupos ou subgrupos que correspondan e a porcentaxe de participación de cada un deles en canto a enerxía primaria utilizada.

Para o caso de hibridación tipo 3, a inscrición no Rexistro de Réxime Retributivo Específico realizarase reflectindo de forma independente as características técnicas de cada unha das tecnoloxías. Se a tecnoloxía incorporada non tiver dereito á percepción do réxime retributivo específico, percibirá a retribución que lle corresponda pola súa participación no mercado de produción de enerxía eléctrica ou, de ser o caso, calquera outro réxime económico que se estableza.

3. Unicamente será aplicable a hibridación entre os grupos especificados neste artigo no caso en que o titular da instalación manteña un rexistro documental suficiente que permita determinar de maneira fidedigna e inequívoca a enerxía

eléctrica producida atribuíble a cada un dos combustibles e tecnoloxías dos grupos especificados.

Para estes efectos, no caso das hibridacións tipo 3 deberán dispor dos equipamentos de medida necesarios para a determinación da enerxía xerada por cada unha delas que permita a adecuada retribución dos réximes económicos que lles sexan de aplicación.

4. No caso de que se engada ou elimine algún dos combustibles ou tecnoloxías utilizados na hibridación respecto aos recollidos no Rexistro de Réxime Retributivo Específico e no Rexistro de Instalacións de Producción de Enerxía Eléctrica, o titular da instalación deberallo comunicar ao órgano competente para outorgar a autorización da dita instalación, para efectos do Rexistro de Instalacións de Producción de Enerxía Eléctrica, ao organismo encargado da liquidación e á Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, para efectos do Rexistro de Réxime Retributivo Específico de acordo co procedemento de comunicación definido no artigo 51. Deberase xuntar xustificación da orixe dos combustibles non recollidos inicialmente no rexistro e as súas características, así como as porcentaxes de participación de cada combustible ou tecnoloxía en cada un dos grupos.

5. As instalacións híbridas de tipo 1, tipo 2 e aquelas que utilicen máis dun combustible principal incluídas neste artigo remitiranlle ao organismo encargado da liquidación, antes do 31 de marzo de cada ano, unha declaración responsable en que se inclúan as porcentaxes de participación de cada combustible e/ou tecnoloxía en cada un dos grupos e subgrupos, indicando a cantidade anual empregada en toneladas ao ano, o seu poder calorífico inferior expresado en kcal/kg, os consumos propios asociados a cada combustible, os rendementos de conversión da enerxía térmica do combustible en enerxía eléctrica, así como memoria xustificativa que acredite a cantidade e procedencia dos distintos combustibles primarios utilizados.»

Tres. Introdúcese un novo parágrafo entre os parágrafos cuarto e quinto da alínea c) do artigo 7, coa seguinte redacción:

«Para efectos do previsto neste artigo, as instalacións de produción híbridas deberán remitir a información intercambiada co operador do sistema en tempo real para a instalación no seu conxunto e a desagregada para cada módulo de xeración de electricidade pertencente á dita instalación, así como, de ser o caso, para as instalacións de almacenamento.»

Catro. Modifícase o artigo 25, que queda redactado como segue:

«Artigo 25. *Retribución das instalacións híbridas.*

1. As instalacións híbridas de tipo 1 e tipo 2 reguladas no artigo 4 que teñan recoñecido o dereito á percepción de réxime retributivo específico presentarán as seguintes particularidades:

a) Os ingresos anuais procedentes da retribución ao investimento calcularanse de acordo cos parámetros retributivos e criterios que se aproben mediante orde do ministro de Industria, Enerxía e Turismo, logo de acordo da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos.

b) Os ingresos anuais procedentes da retribución á operación aplicable á electricidade vendida no mercado de produción en calquera das súas formas de contratación determinarase segundo a porcentaxe de enerxía primaria achegada a través de cada unha das tecnoloxías e/ou combustibles, de acordo co establecido no anexo IX.

2. No caso das instalacións híbridas de tipo 1, tipo 2 e aquelas que utilicen máis dun combustible principal incluídas no artigo 4, realizaranse liquidacións á conta da liquidación de peche do ano en curso. Para iso tomaranse os últimos datos

dispoñibles polo organismo encargado da liquidación das porcentaxes de combustibles utilizadas pola instalación. Unha vez recibida a documentación establecida no artigo 4.5, realizarase a liquidación atendendo ás porcentaxes realmente utilizadas.

3. No caso de que a documentación establecida no artigo 4.5 non sexa suficiente para determinar de maneira fidedigna e inequívoca a porcentaxe de enerxía primaria achegada no ano anterior por cada combustible, liquidarase atendendo aos menores parámetros retributivos de entre os correspondentes aos diferentes combustibles ou tecnoloxías utilizados, sen prexuízo do establecido no artigo 33.

4. As instalacións híbridas de tipo 3 reguladas no artigo 4 que teñan recoñecido o dereito á percepción de réxime retributivo específico presentarán as seguintes particularidades:

a) Os ingresos procedentes da retribución ao investimento calcularanse considerando a potencia de cada unidade retributiva e a retribución ao investimento asociado a cada unha delas segundo o disposto neste artigo.

b) Os ingresos procedentes da retribución á operación calcularanse considerando a enerxía vendida no mercado de produción por cada unidade retributiva e a retribución á operación asociada a cada unha delas segundo o disposto neste artigo.»

Cinco. Introdúcese un novo parágrafo entre os parágrafos terceiro e cuarto da disposición adicional décimo segunda, coa seguinte redacción:

«Para efectos do previsto nesta disposición, as instalacións de produción híbridas deberán remitir a información intercambiada co operador do sistema en tempo real para a instalación no seu conxunto e a desagregada para cada módulo de xeración de electricidade pertencente á dita instalación, así como, de ser o caso, para as instalacións de almacenamento.»

Disposición derradeira cuarta. *Modificación do Real decreto 738/2015, do 31 de xullo, polo que se regula a actividade de produción de enerxía eléctrica e o procedemento de despacho nos sistemas eléctricos dos territorios non peninsulares.*

Modifícase a alínea c) do número 1 do artigo 72, que queda redactada como segue:

«c) Unha vez realizado o anterior, o operador do sistema liquidará o resto de ingresos entre as instalacións de produción que teñan recoñecido un réxime retributivo adicional ou específico proporcionalmente á súa enerxía xerada medida en barras de central, coa limitación de ingresos correspondentes aos conceptos das alíneas a) e c) do artigo 7.1 ou, de ser o caso, das alíneas a) e c) da disposición adicional décima.1 para as instalacións con réxime retributivo específico.»

Disposición derradeira quinta. *Modificación do Real decreto 647/2020, do 7 de xullo, polo que se regulan aspectos necesarios para a implementación dos códigos de rede de conexión de determinadas instalacións eléctricas.*

Modifícanse o título e o parágrafo primeiro do número 1 da disposición transitoria primeira do Real decreto 647/2020, do 7 de xullo, polo que se regulan aspectos necesarios para a implementación dos códigos de rede de conexión de determinadas instalacións eléctricas, co seguinte literal:

«Disposición transitoria primeira. *Concesión transitoria de notificacións operacionais limitadas ata a acreditación dos requisitos técnicos.*

1. Os titulares dos módulos de xeración de electricidade e das instalacións de demanda aos cales lles sexan de aplicación o Regulamento (UE) 2016/631, do 14

de abril de 2016, e o Regulamento (UE) 2016/1388, do 17 de agosto de 2016, así como os titulares de instalacións de xeración de electricidade situadas nos sistemas eléctricos dos territorios non peninsulares, disporán dun prazo de vinte e catro meses desde a entrada en vigor da norma que estableza os requisitos derivados dos ditos regulamentos, durante os cales os xestores da rede poderán expedir notificacións operacionais limitadas que lles permitirán a inscrición definitiva das instalacións no Rexistro Administrativo de Instalacións de Producción de Enerxía Eléctrica ou, de ser o caso, no Rexistro de Instalacións de Autoconsumo, ata que lles sexa posible achegarlle ao xestor da rede pertinente a documentación necesaria que acredite o cumprimento dos requisitos que sexan de aplicación en cada caso. En particular, no caso de instalacións ás cales lles sexan de aplicación os citados regulamentos europeos, a que deba ser achegada de conformidade co establecido no título IV dos ditos regulamentos.

Por proposta dos xestores de rede, o prazo anterior poderá ser ampliado, antes de que finalice este, mediante orde da persoa titular do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico.»

Disposición derradeira sexta. *Título competencial.*

Este real decreto dítase ao abeiro do establecido no artigo 149.1.13.^a e 25.ª da Constitución española, que lle atribúe ao Estado a competencia exclusiva para determinar as bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica, e as bases do réxime mineiro e enerxético, respectivamente.

Disposición derradeira sétima. *Habilitación normativa.*

Habílase a persoa titular do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico para adoptar cantas disposicións sexan necesarias para o desenvolvemento e a aplicación deste real decreto.

Disposición derradeira oitava. *Entrada en vigor.*

Este real decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid o 29 de decembro de 2020.

FELIPE R.

A vicepresidenta cuarta do Goberno
e ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico,
TERESA RIBERA RODRÍGUEZ